

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

026000265336

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΚΑΤΣΕΛΑΚΗ

33

**Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ
ΣΤΙΣ ΑΡΧΑΝΕΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (1315-1316)
ΚΑΙ Η ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ
ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 14^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ**

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

**ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ
ΣΧΕΔΙΑ-ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ-ΕΙΚΟΝΕΣ**

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2003

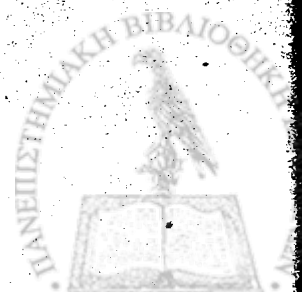

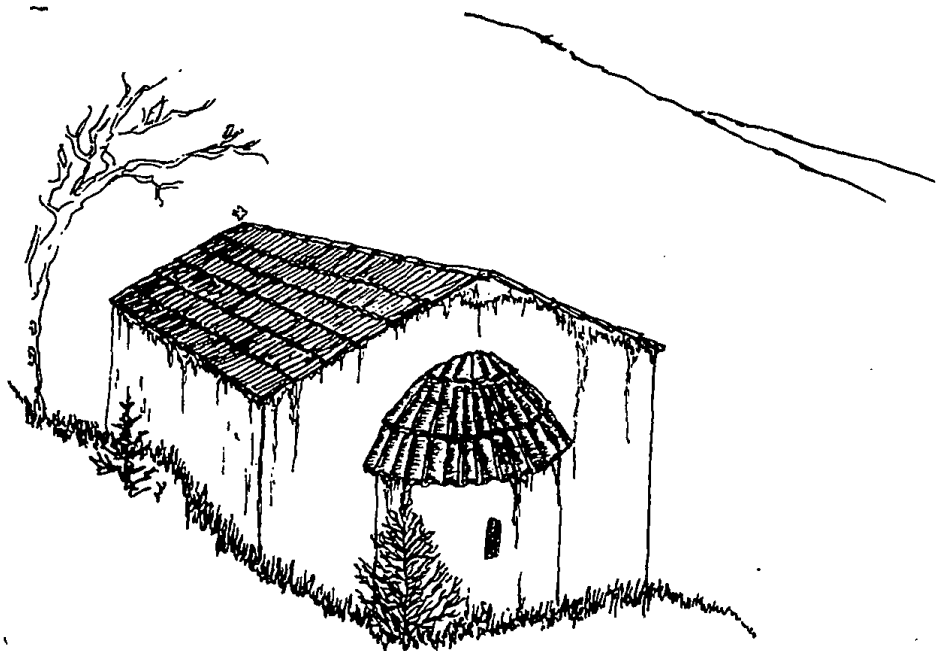
ΣΧΕΔΙΑ

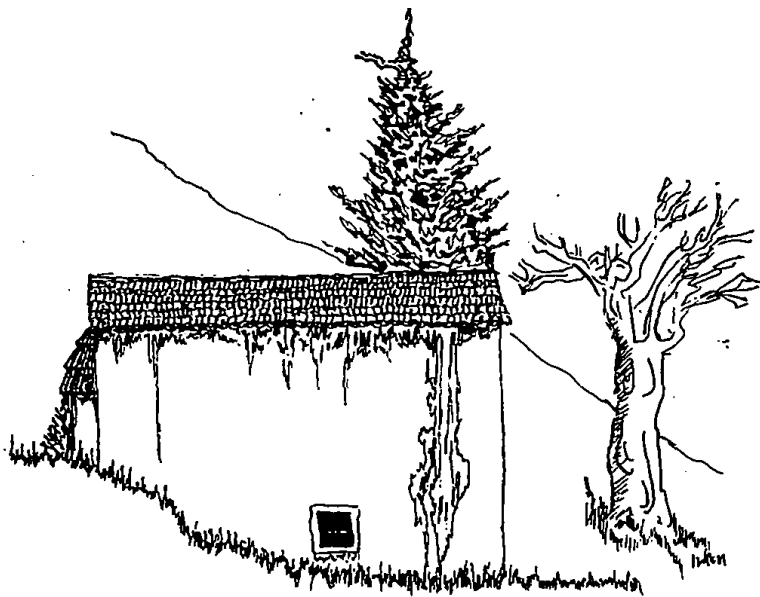
Αρ. 216:.....1430...200...f

Α. Π. Κ. Κ.

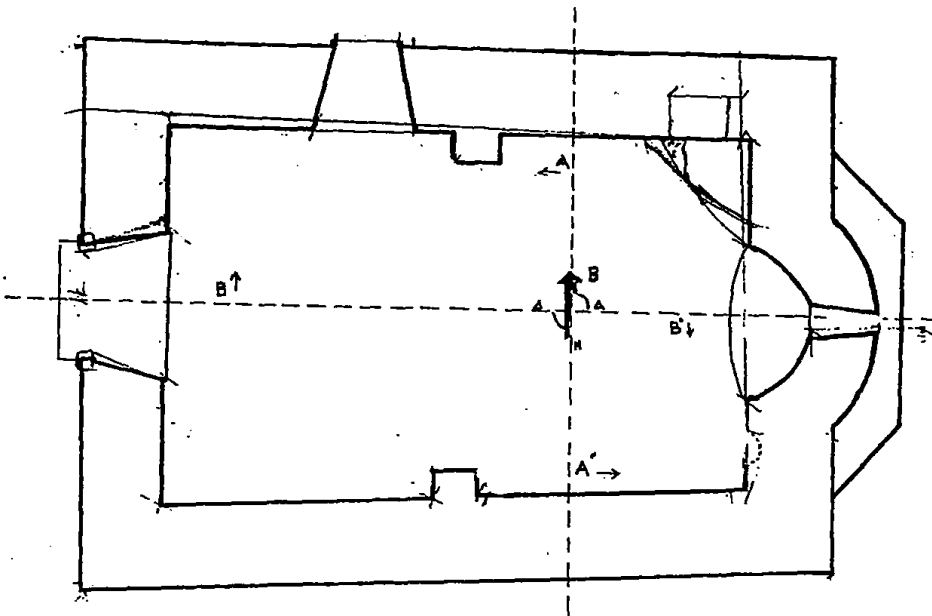

Σχέδιο 1. Εξωτερικό. ΝΑ όψη του ναού

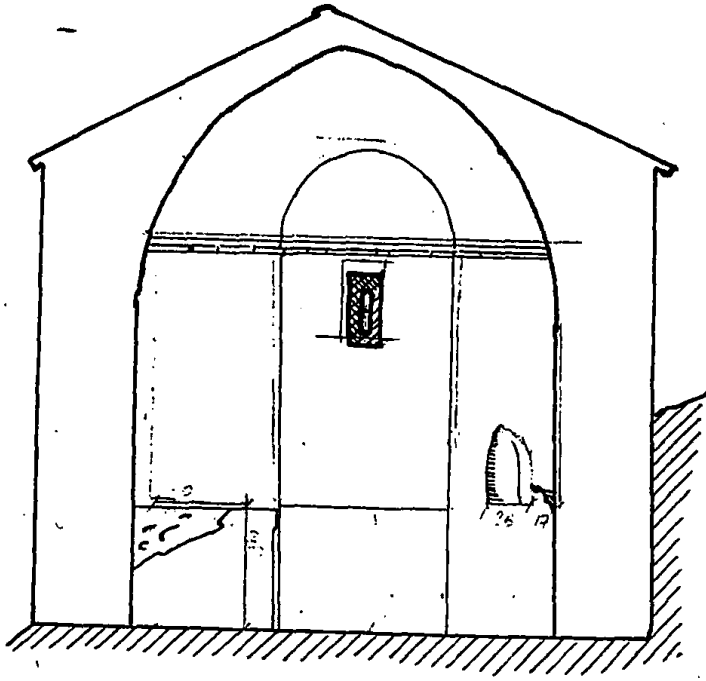
Σχέδιο 2. Εξωτερικό. Β. όψη του ναού

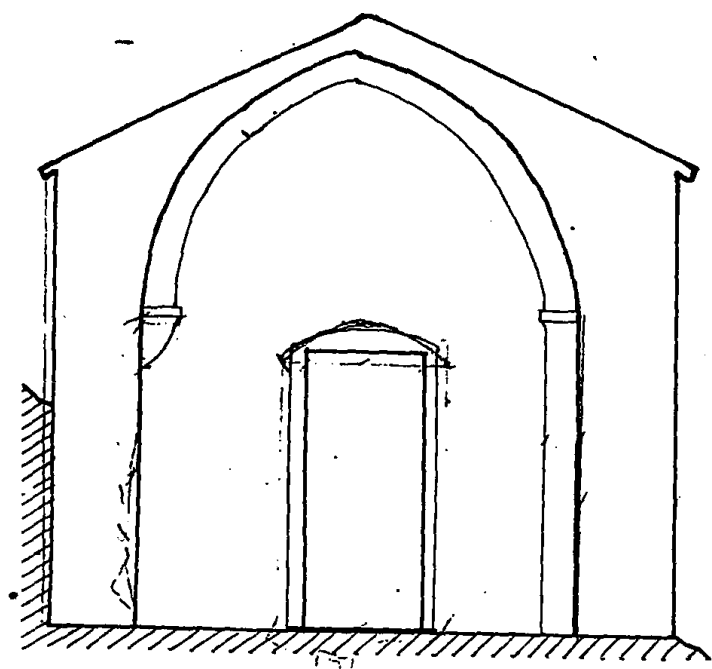
Σχέδιο 3. Κάτοψη του ναού

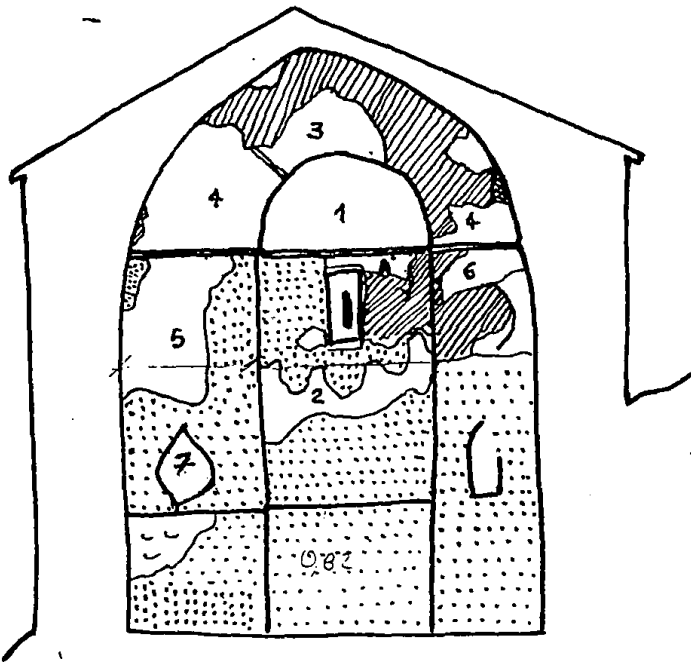
Σχέδιο 4. Τομή. Α. τοίχος

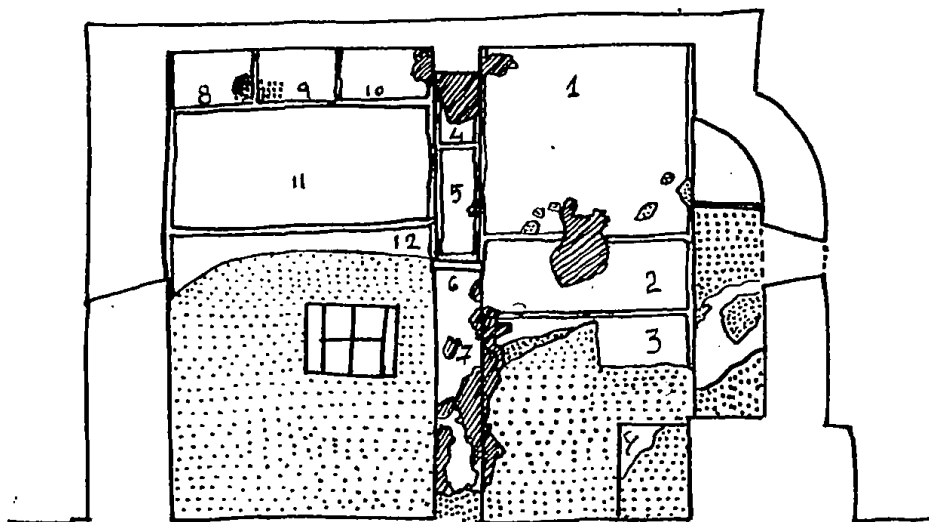
Σχέδιο 5. Τομή Δ. τοίχος

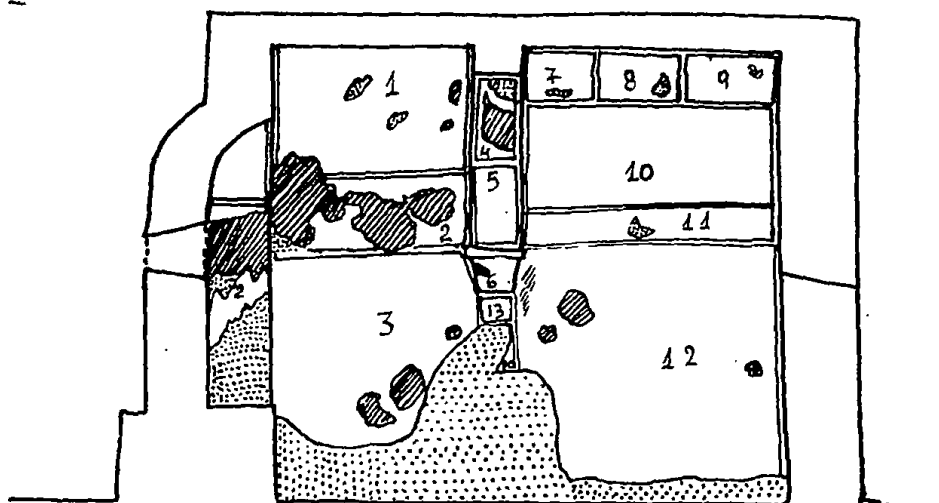
Σχέδιο 6. Διάταξη των παραστάσεων στον Α. τοίχο

1. Χριστός Παντοκράτωρ
2. Μελισμός
3. Άγιο Μανδήλιο
4. Ευαγγελισμός
5. Μετάληψη οσίας Μαρίας Αιγυπτίας. Ο αββάς Ζωσιμάς
6. Μετάληψη οσίας Μαρίας Αιγυπτίας. Η οσία Μαρία
7. Θυσία Αβραάμ

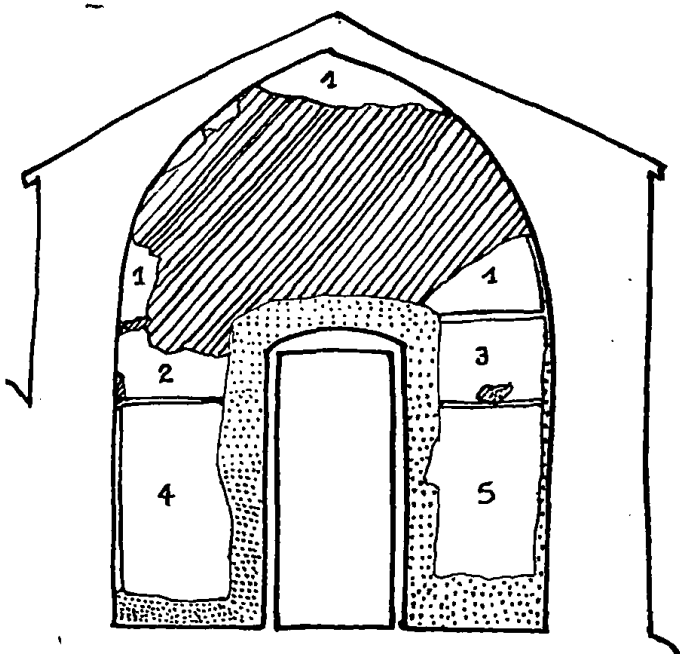
Σχέδιο 7. Διάταξη των παραστάσεων στο Β. τοίχο

1. Ανάληψη	7. Αγία Ιουλίττα
2. Στηθάρια αγίων (Προκόπιος)	8. Η Αγία Τριάδα διατάσσει τον Λωτ να φύγει
3. Λάρνακα	9. Φυγή του Λωτ, καταστροφή των Σοδόμων
4. Άγιος Κοσμάς ή Δαμιανός	10. Πάλη του Ιακώβ
5. Άγιος Παντελεήμων	11. Β' Παρουσία. Σύναξη αποστόλων
6. Αγία Μαρίνα	12. Β' Παρουσία. Βύθιος Δράκων

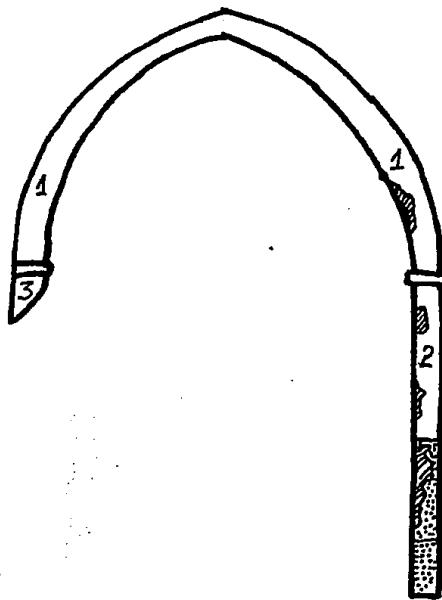
Σχέδιο 8. Διάταξη των παραστάσεων στο Ν. τείχος

1. Σταύρωση	7. Ο άγγελος μεταφέρει τον Αββακούμ
2. Επιτάφιος Θρήνος	8. Απελευθέρωση του Πέτρου
3. Συλλειτουργούντες ιεράρχες	9. Εν Χώναις θαύμα
4. Άγιος Κοσμάς ή Δαμιανός	10. Β' Παρουσία. Σύναξη αποστόλων
5. Άγιος Τρύφων	11. Β' Παρουσία. Χοροί δικαίων
6. Άγιος Κήρυκος	12. Συνάντηση Ιησού του Ναυή με αρχάγγελο
	13. Επίγραμμα

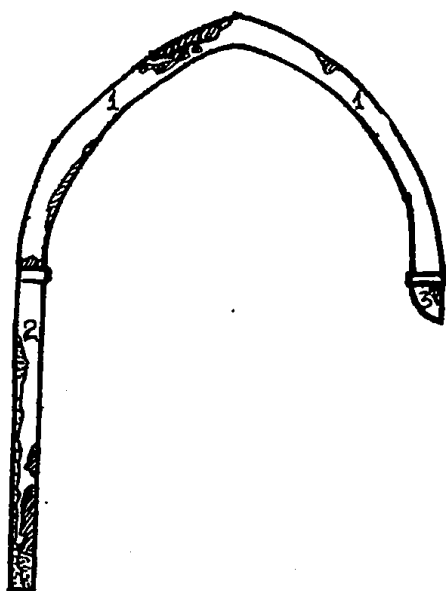

Σχέδιο 9. Διάταξη των παραστάσεων στο Δ. τοίχο

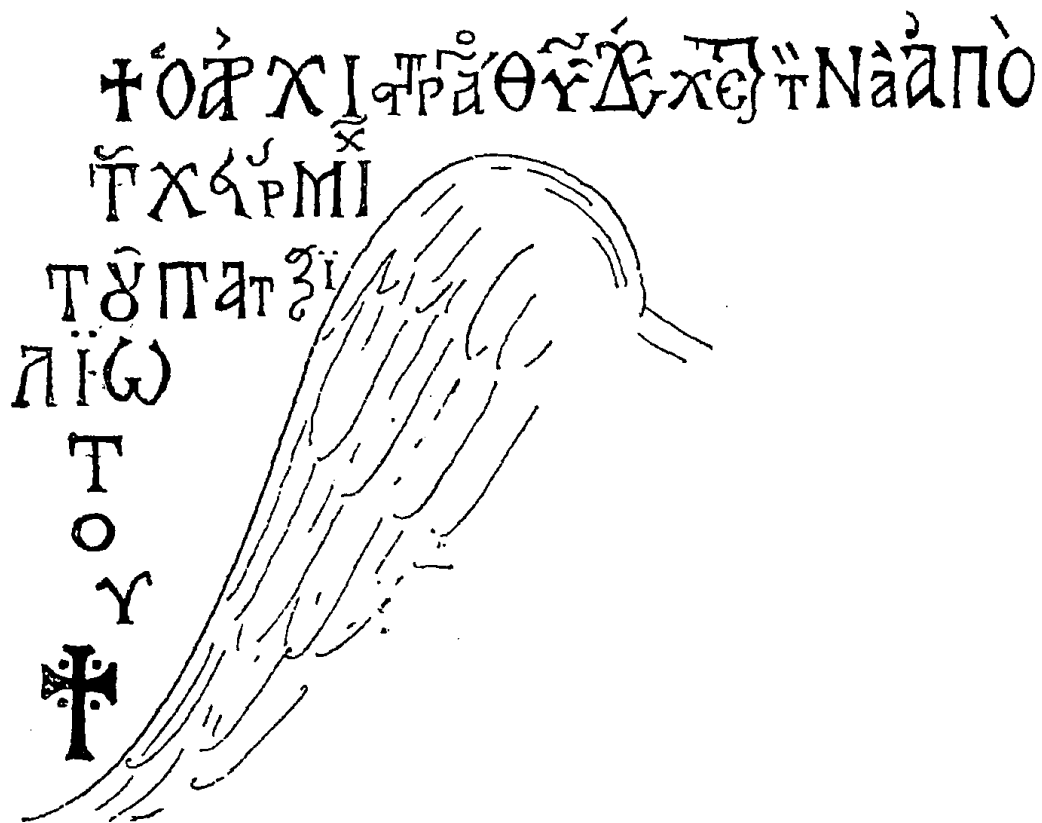
1. Β' Παρουσία. Χριστός Δίκαιος Κριτής
2. Προσωποποίηση της Γης
3. Ποινές κολασμένων & προσωποποίηση της Θάλασσας
4. Δωρητές
5. Άγιος Βλάσιος

Σχέδιο 10. Διάταξη των παρασώσεων στην Α. πλευρά του εσωραχίου

Σχέδιο 11. Διάταξη των παραστάσεων στη Δ. πλευρά του εσωραχίου

Σχέδιο 12. Η κτητορική επιγραφή από την παράσταση των δωρητών στο Δ. τοίχο του ναού

ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίν. 1. Η Μετάληψη της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας. Ο αββάς Ζωσιμάς (λεπτ.)

Πίν. 2. Η Θυσία του Αβραάμ

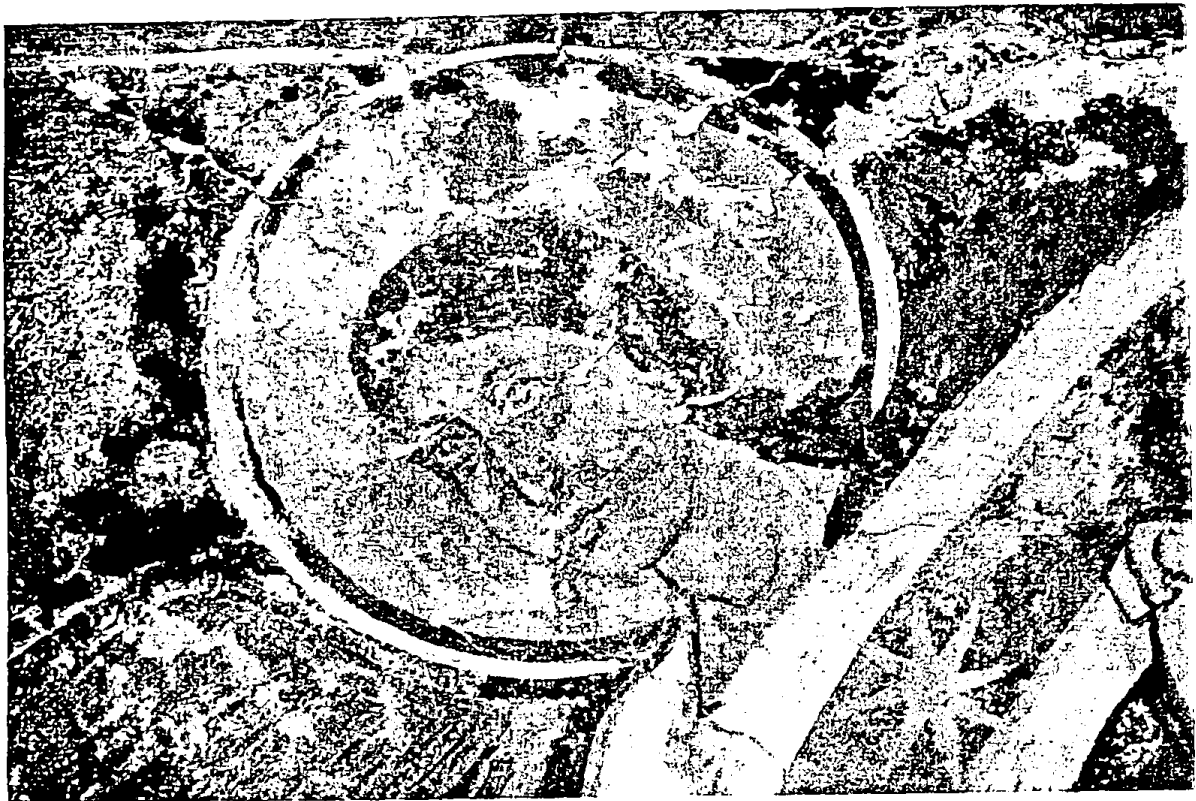
Εικ. 3. Η Σταύρωση. Η Παναγία και οι γυναίκες της Ιερουσαλήμ (λεπτ.)

Πίν. 4. Ο Επιτάφιος Θρόνος. Ο άγγελος (λεπτ.)

Πίν. 5. Η Ανάληψη

Πίν. 6. Η Ανάληψη. Ο άγγελος αριστερά που φέρει τη δόξα (λεπτ.)

Πίν. 7. Η απελευθέρωση του Πέτρου (λεπτ.)

Πίν. 8. Το εν Χώναις θαύμα. Ο προσμονάριος Αρχιεπίσκοπος (λεπτ.)

Πίν. 9. Η αγία Μαρτίνα

Πίν. 10. Ο άγιος Βλάσιος

Πίν. 11. Ο άγιος Προκόπιος

Πίν. 12. Οι δωρητές. Ο Μιχαήλ Πατσιδιώτης (λεπτ.)

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικ. 1. Αποψη του ναού του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και της κοιλάδας των Αρχανών

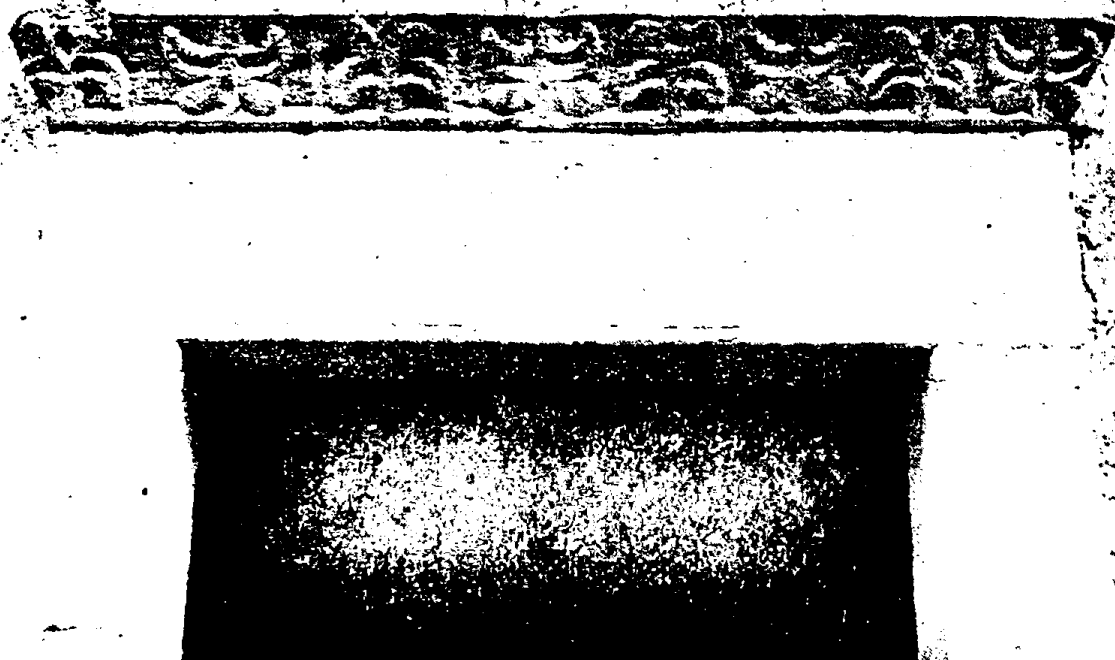

Εικ 2. Εξωτερικό. ΝΑ όψη του ναού

Εικ. 3. Εξωτερικό. ΒΔ όψη του ναού

Εικ. 4. Το ανάγλυφο υπέρθυρο

Εικ. 5. Εσωτερικό. Αποψη του ιερού και της καμάρας

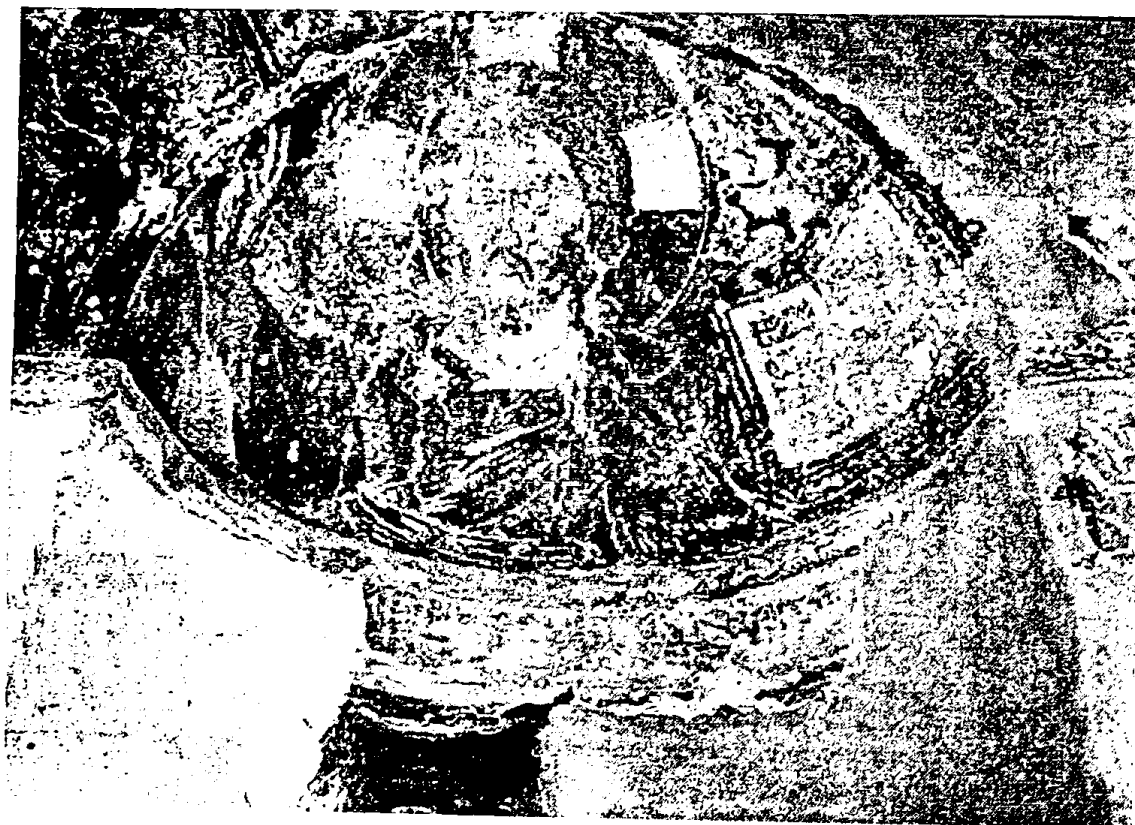
Εικ. 6. Εσωτερικό. Άποψη του Δ. τοίχου

Εικ. 7. Εσωτερικό. Αποψη του Ν. τοίχου

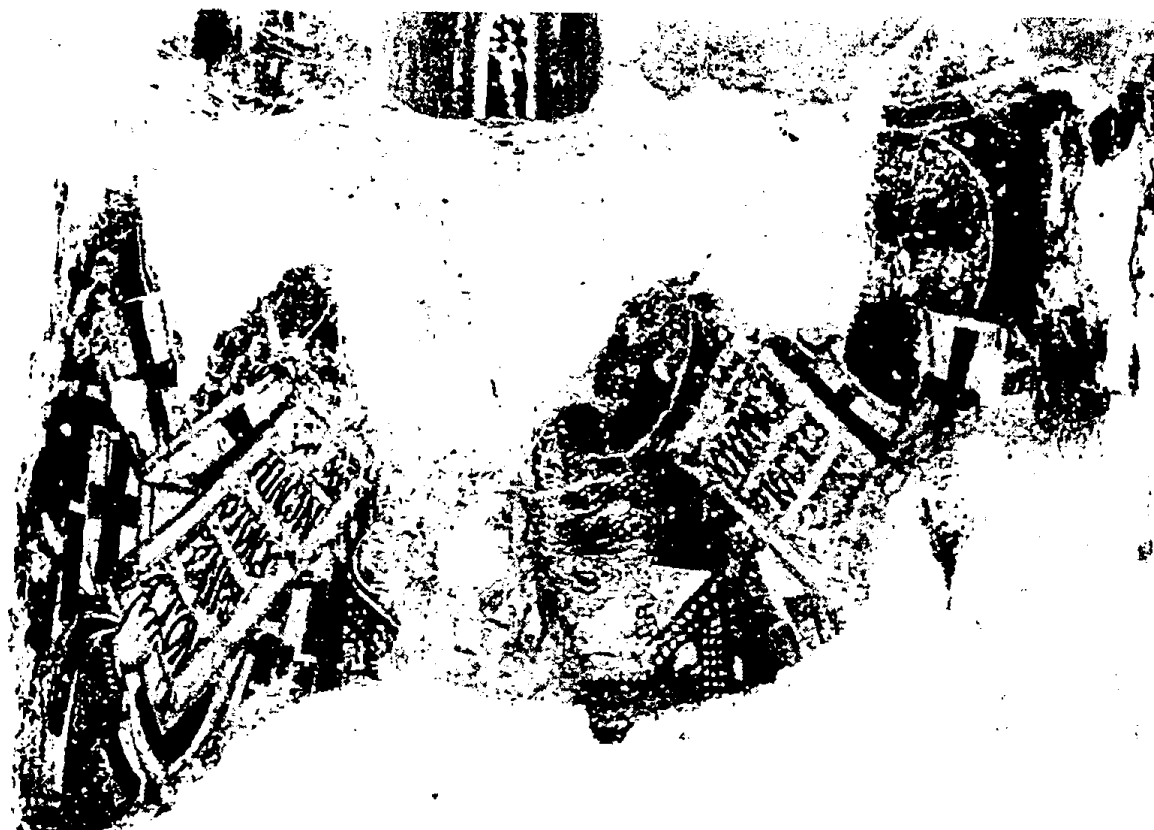

Εικ. 8. Εσωτερικό. Άποψη του Β. τοίχου και του ενισχυτικού

Εικ. 9. Ο Χριστός Παντοκράτωρ

Εικ. 10. Ο Μελισμός

Εικ. 11. Οι συλλειτουργούντες ιεράρχες του Ν. τοίχου άγιοι Γρηγόριος ο Θεολόγος και Τίτος Κρήτης

Εικ. 12. Οι συλλειτουργούντες ιεράρχες του Ν. τοίχου. Ο άγιος Νικόλαος (λεπτ.)

Εικ. 13. Ο συλλειτουργών ιεράρχης Νικόλαος. Το ειλητόριο (λεπτ.)

Εικ. 14. Το Άγιο Μανδήλιο

Εικ. 15. Ο Ευαγγελισμός. Ο αρχάγγελος Γαβριήλ

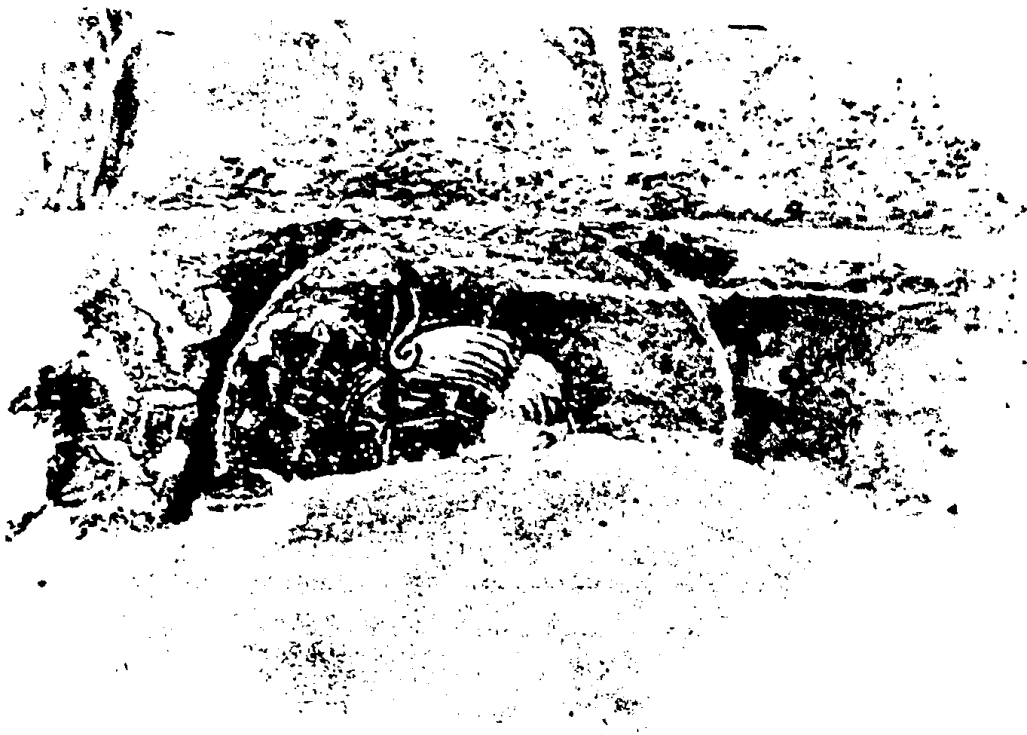

Εικόνα 16. Ο Ευαγγελισμός. Η Παναγία

Εικ. 17. Η Μετάληψη της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας. Ο αββάς Ζωσιμάς

Εικόνα 18. Η Μετάληψη της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας. Η οσία Μαρία

61777

Εικ. 19. Η Ουσία του Αβραάμ

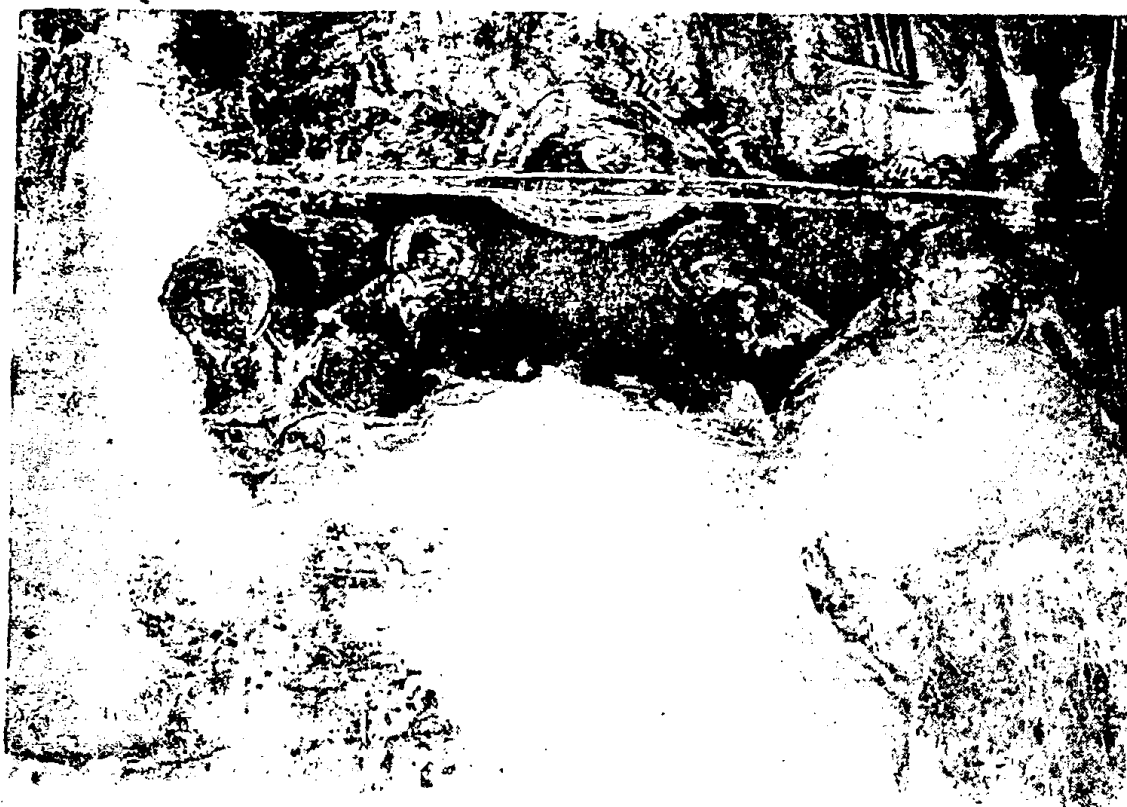

Εικ. 20. Η Σταύρωση

Εικ. 21. Η Σταύρωση. Η Παναγία και οι γυναίκες της Ιερουσαλήμ(λεπτ.)

Εικ. 22. Ο Επιτάφιος Θρήνος

Εικ. 23. Η Ανάληψη

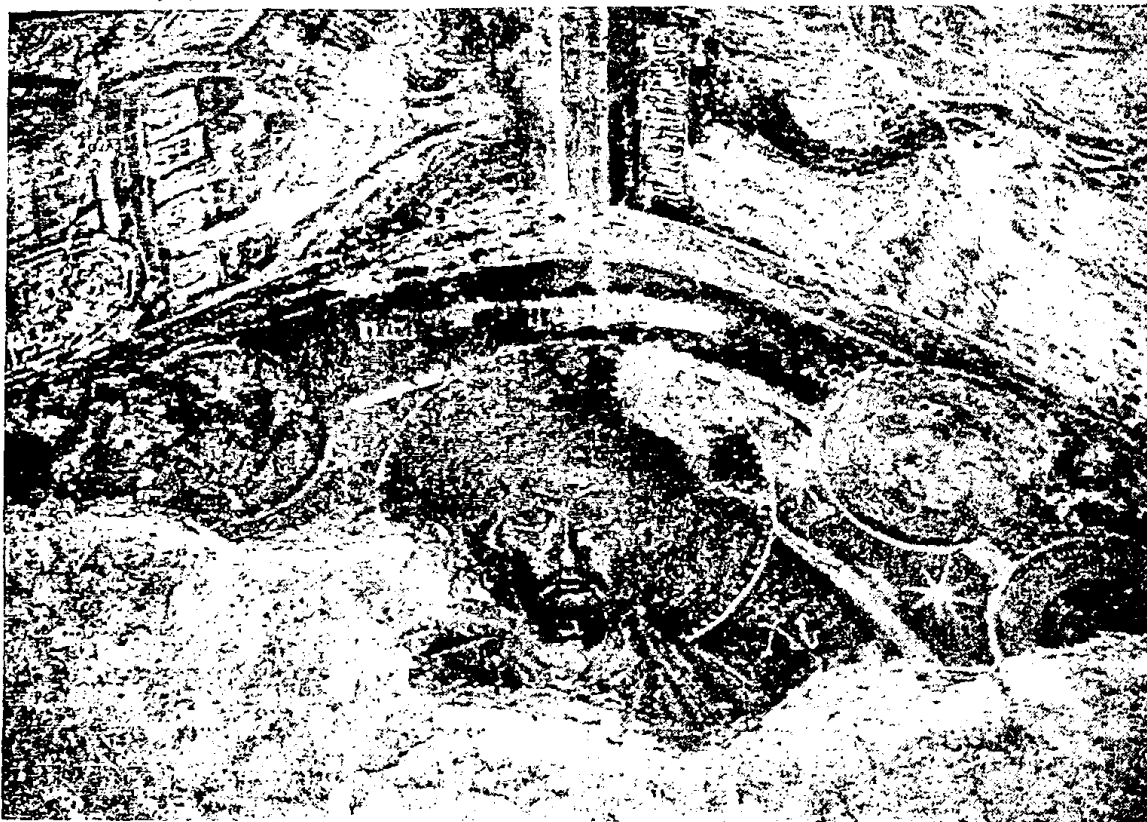

Εικ. 24. Η Ανάληψη. Ο Χριστός (λεπτ.)

Εικ. 25. Η Ανάληψη. Ο αριστερός όμιλος των αποστόλων

Εικ. 26. Η Δευτέρα Παρουσία. Ο Χριστός Δίκαιος Κριτής

Εικ. 27. Η Δευτέρα Παρουσία. Οι απόστολοι και οι χοροί των δικαίων στο Ν. τοίχο

Εικ. 28. Η Δευτέρα Παρουσία. Η σύναξη των αποστόλων στο Ν. τοίχο (λεπτ.)

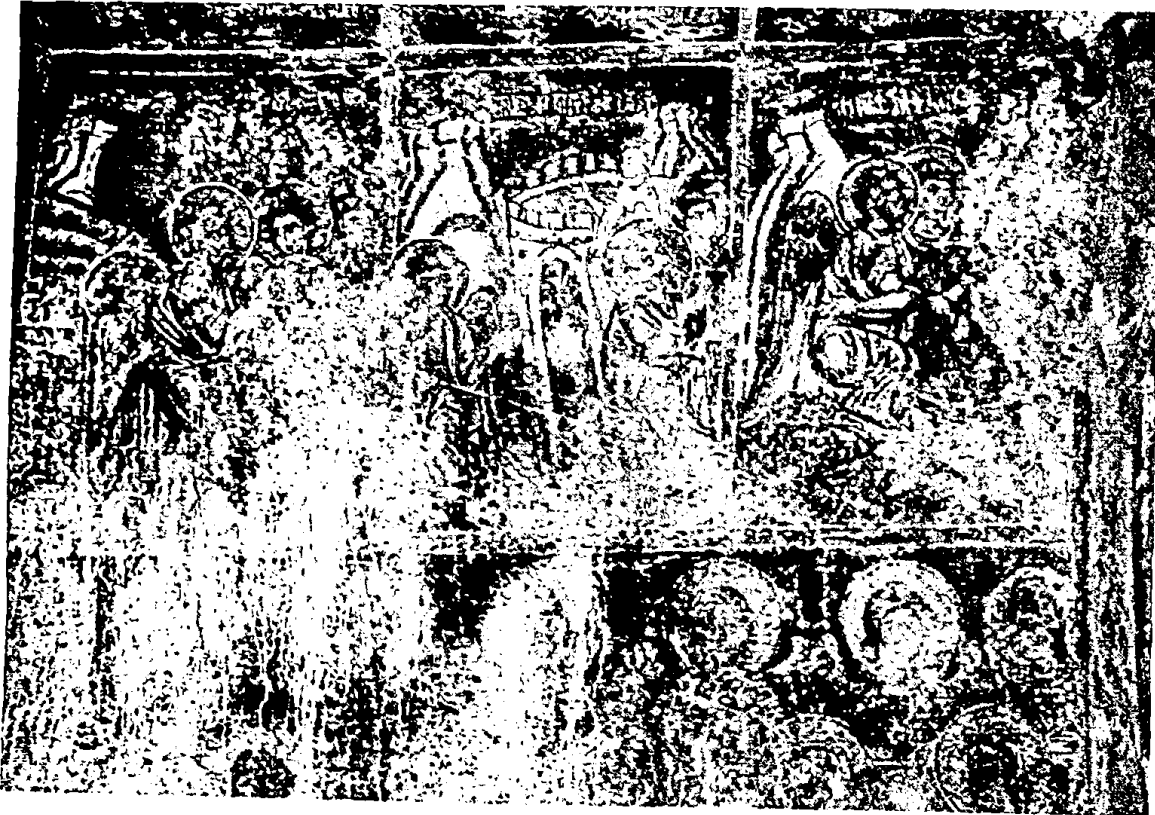
Εικ. 29. Η Δευτέρα Παρουσία. Η προσωποποίηση της Γης (λεπτ.)

Εικ. 30. Η Δευτέρα Παρουσία. Η προσωποποίηση της Θάλασσας και οι ποιτές των κολασμένων

Εικόνα 31. Η Δευτέρα Παρουσία. Ο βύθιος δράκων (λεπτ.)

Εικ. 32. Σκηνές από τον κύκλο του αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Β. τοίχο

Εικ. 33. Η Αγία Τριάδα διατάσσει τον Λωτ να φύγει από τα Σόδομα

Εικ. 34. Η φυγή του Λωτ και η καταστροφή των Σοδόμων

Εικ. 35. Η πάλη του Ιακώβ

Εικ. 36. Σκηνές από τον κύκλο του αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Ν. τοίχο

Εικ. 37. Ο άγγελος μεταφέρει τον Αββακούμ στο λάκκο των λεόντων

Εικ. 38. Η απελευθέρωση του Πέτρου

Εικ. 39. Το εν Χώναις θαύμα

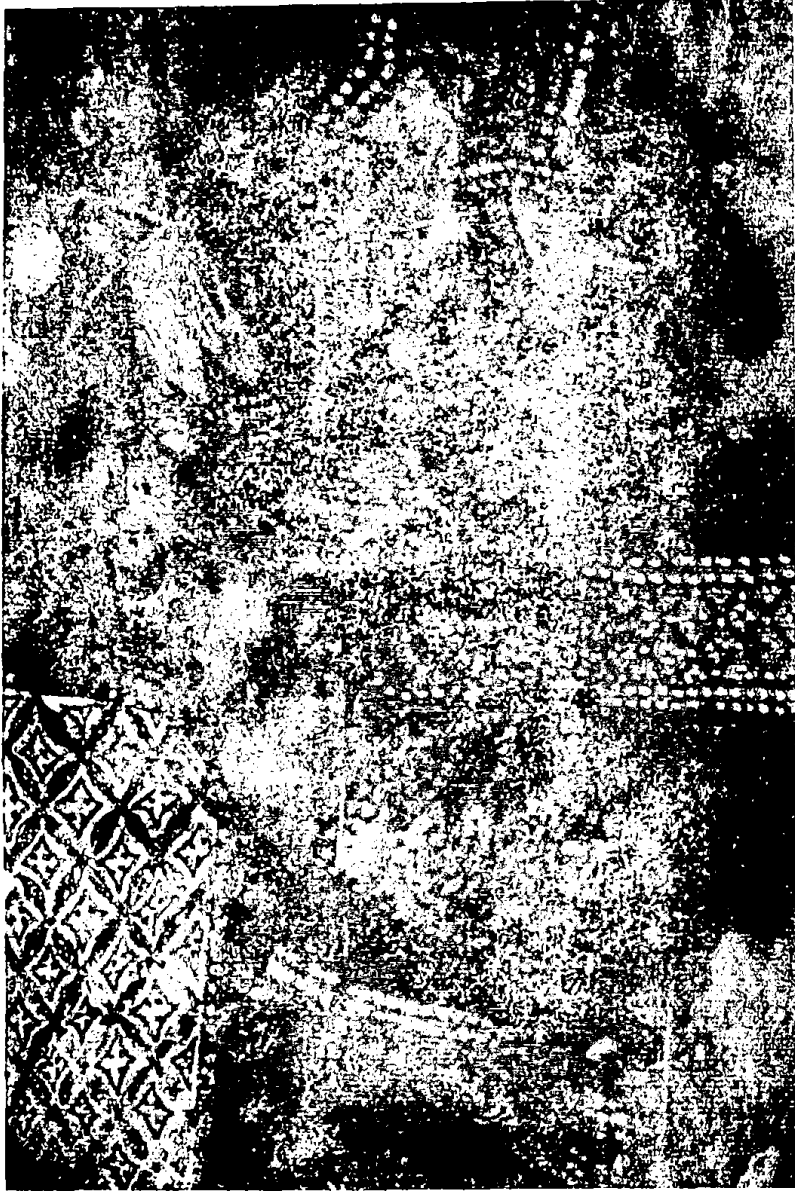

Εικ. 40. Η συνάντηση του Ιησού του Ναυή με τον αρχάγγελο Μιχαήλ και η
άλωση της Ιεριχούς

Εικ. 41. Η συνάντηση του Ιησού του Ναυή με τον αρχάγγελο Μιχαήλ (λεπτ.)

Εικ. 42. Η συνάντηση του Ιησού του Ναυή με τον αρχάγγελο Μιχαήλ. Ο Ιησούς του Ναυή (λεπτ.)

Εικόνα 43. Η άλωση της Ιεριχούς

Εικ. 44. Η άλωση της Ιεριχούς. Οι ιερείς (λεπτ.)

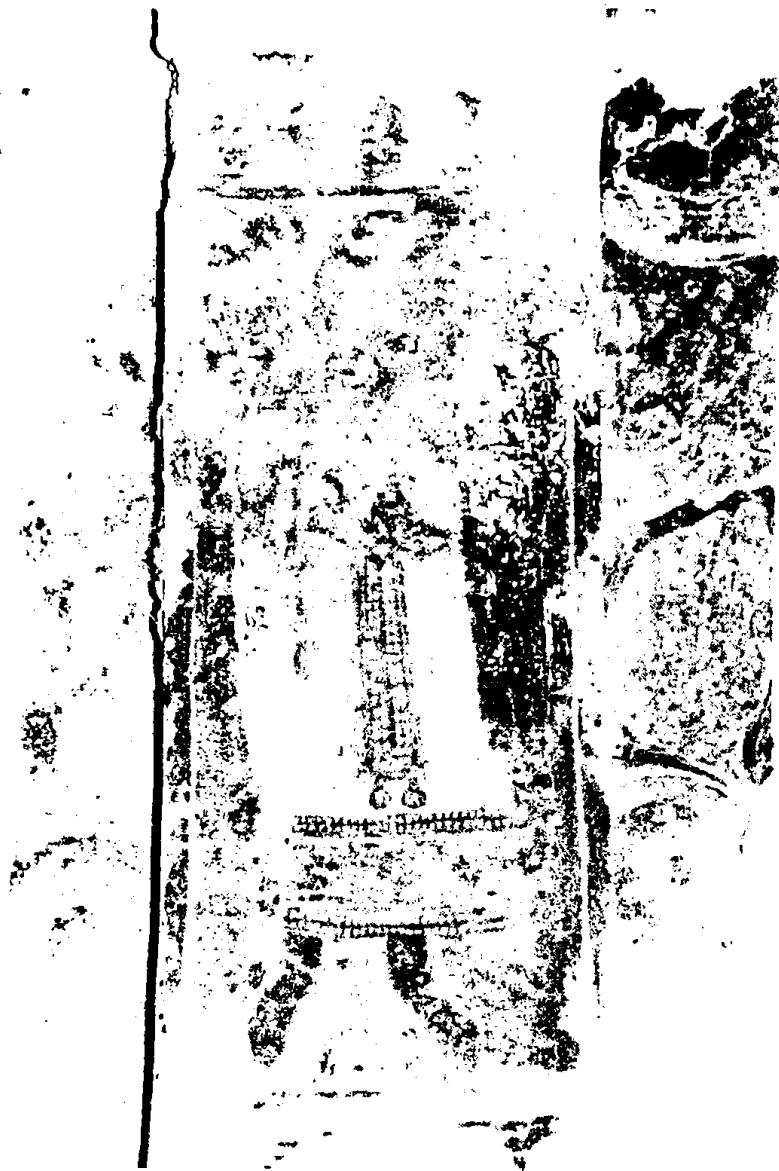

Εικ. 45. Η άλωση της Ιεριχούς. Τα τείχη της Ιεριχούς με το βασιλικό ζεύγος και τους στρατιώτες (λεπτ.)

Εικ. 46. Ο άγιος Κοσμάς ή Δαμιανός (;)

Εικ. 47. Ο άγιος Κοσμάς ή Δαμιανός (;)

Εικ. 48. Ο άγιος Παντελεήμων

Εικ. 49. Η αγία Μαρίνα

Εικ. 50. Η αγία Ιουλίττα

Εικ. 51. Ο άγιος Τρύφων

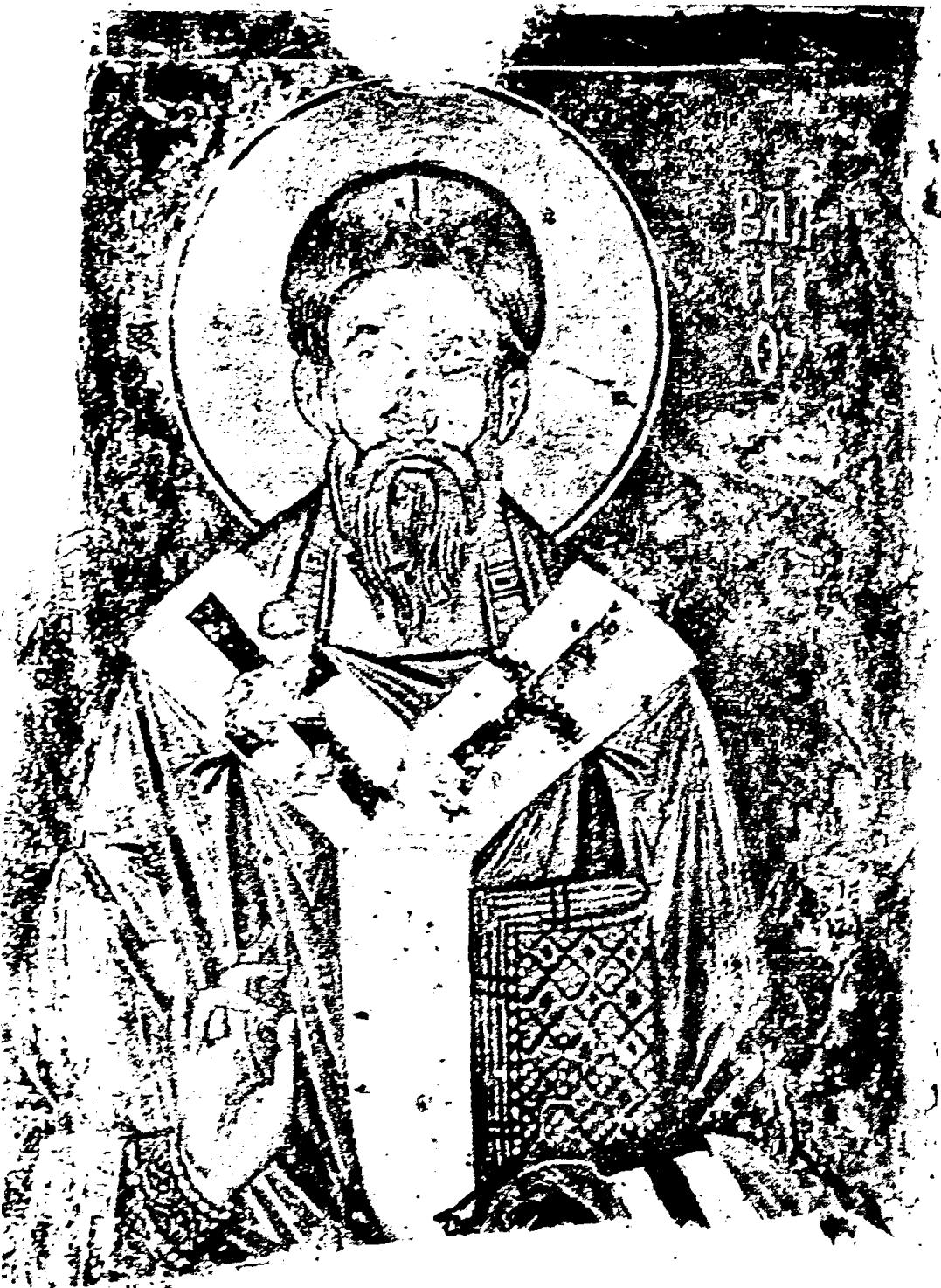

Εικ. 52. Ο άγιος Τρύφων. Η χήνα (λεπτ.)

Εικ. 53. Ο άγιος Κήρυκος

14. Ο άγιος Βλάσιος

Εικ. 55. Ο άγιος Προκόπιος

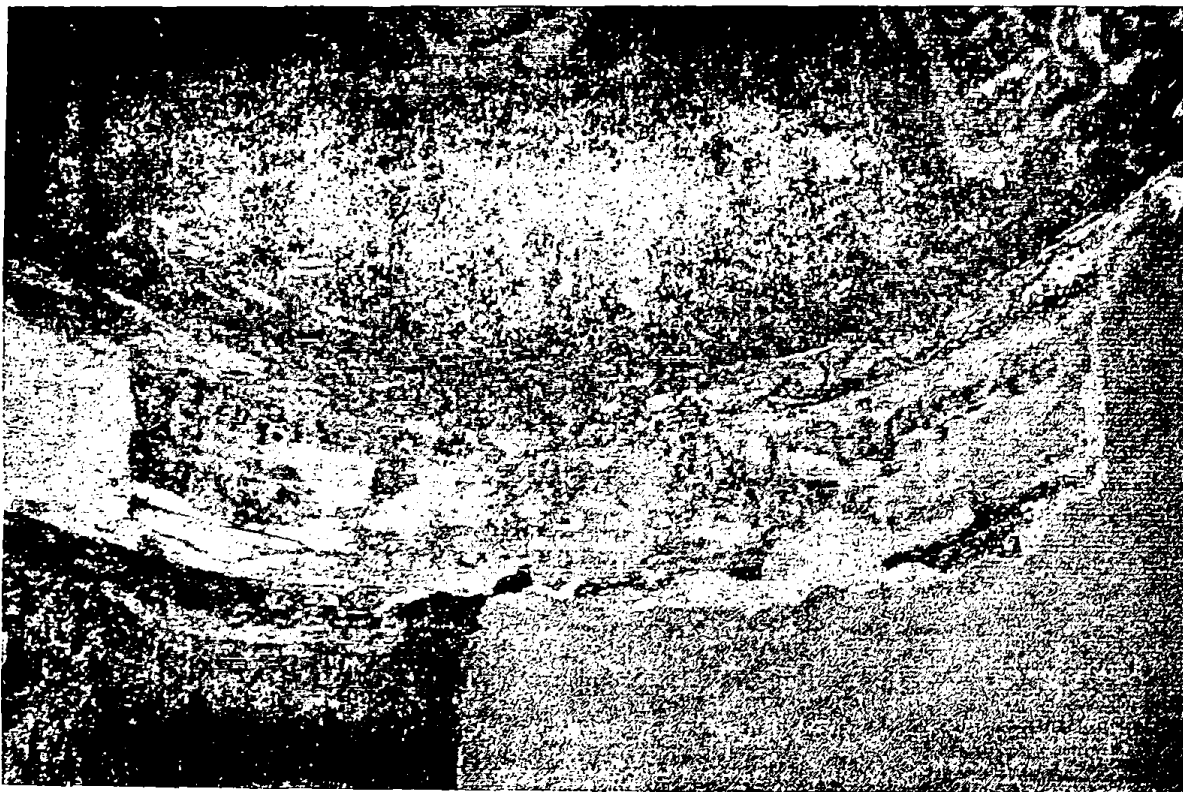
Εικ. 56. Ο δωρητής Μιχαήλ Πατσιδιώτης προσφέρει ομοίωμα του ναού στον αρχάγγελο Μιχαήλ

Εικ. 57. Ο δωρητής Μιχαήλ Πατσιδιώτης προσφέρει ομοίωμα του ναού στον αρχάγγελο Μιχαήλ (λεπτ.)

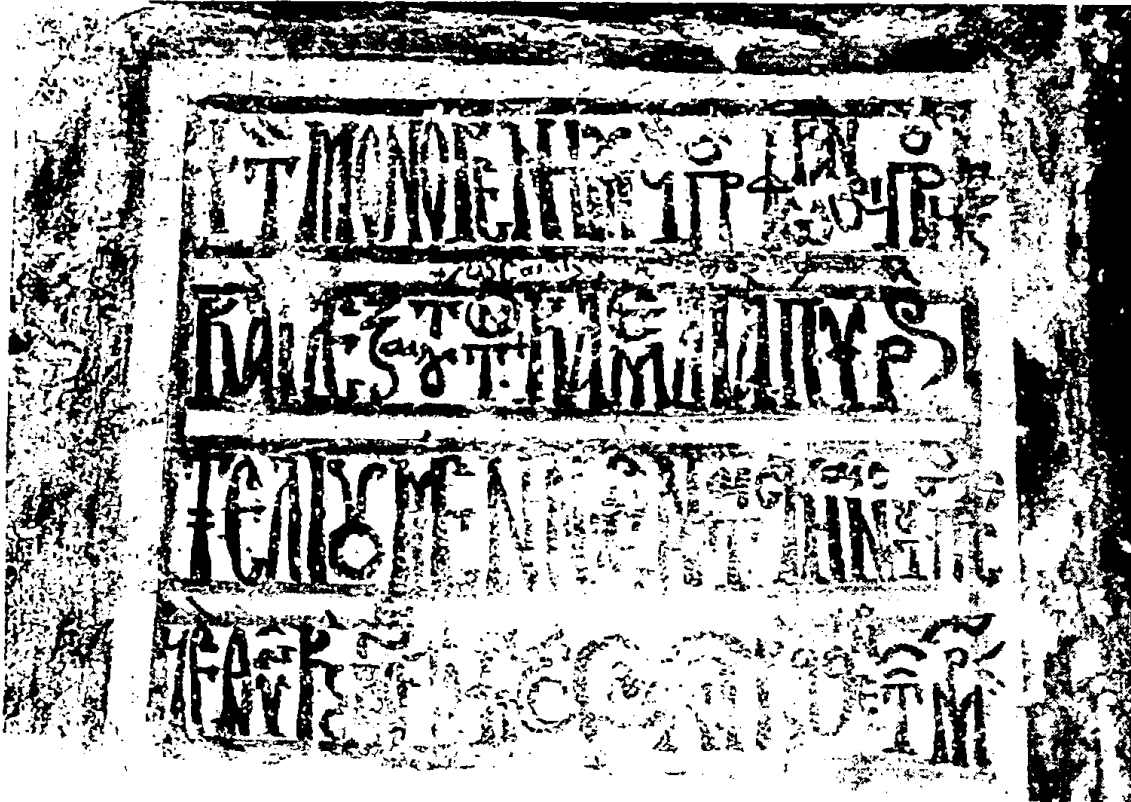

Εικ. 58. Ο δωρητής Μιχαήλ Πατσιδιώτης προσφέρει ομοίωμα του ναού στον αρχάγγελο Μιχαήλ (λεπτ.)

Εικ. 59. Η επιγραφή στην αψίδα του ιερού

Εικ. 60. Το επίγραμμα

Εικ. 61. Κόσμημα. Σχηματοποιημένος πλοχμός

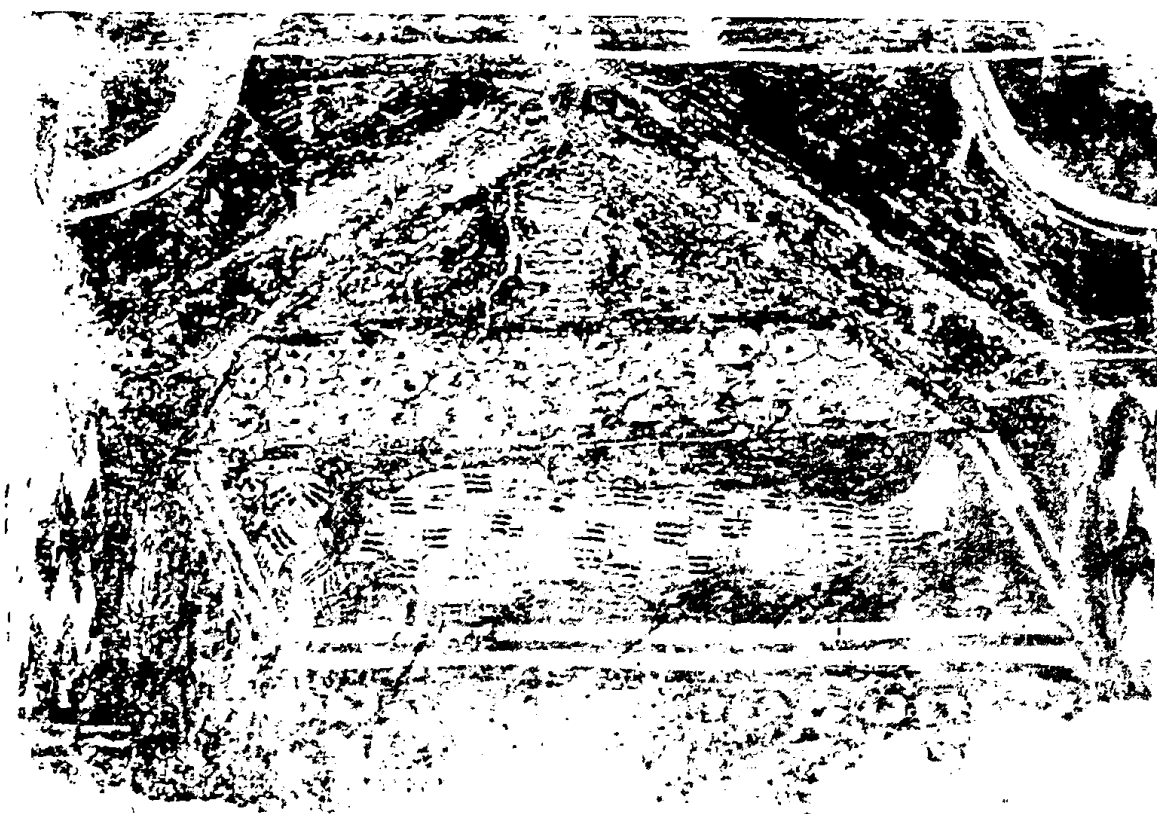
Εικ. 62. Κόσμημα. Γεωμετρικό κόσμημα

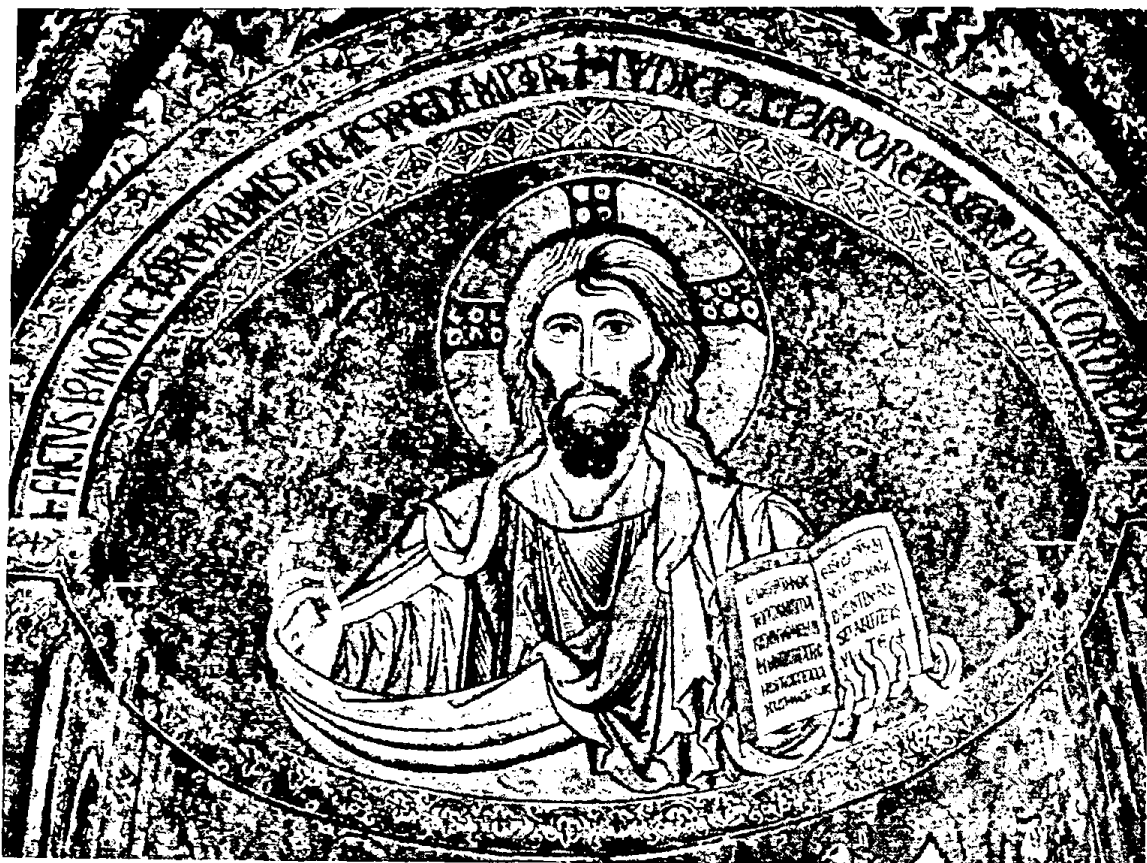
Εικ. 63. Κόσμημα. Εφαπτόμενα τετράφυλλα

Εικ. 64. Κόσμημα. Καρδιόσχημα ανθήμια και σχηματοποιημένος πλοχμός

Εικ. 65. Η λάρνακα

Εικ. 66. Cefalù Μητρόπολη. Ο Χριστός Παντοκράτωρ

Εικ. 67α. Μητρόπολη Μονρεαλέ. Ο Χριστός Παντοκράτωρ

Εικ. 67β. Παλέρμο Capella Palatina. Ο Χριστός Παντοκράτωρ

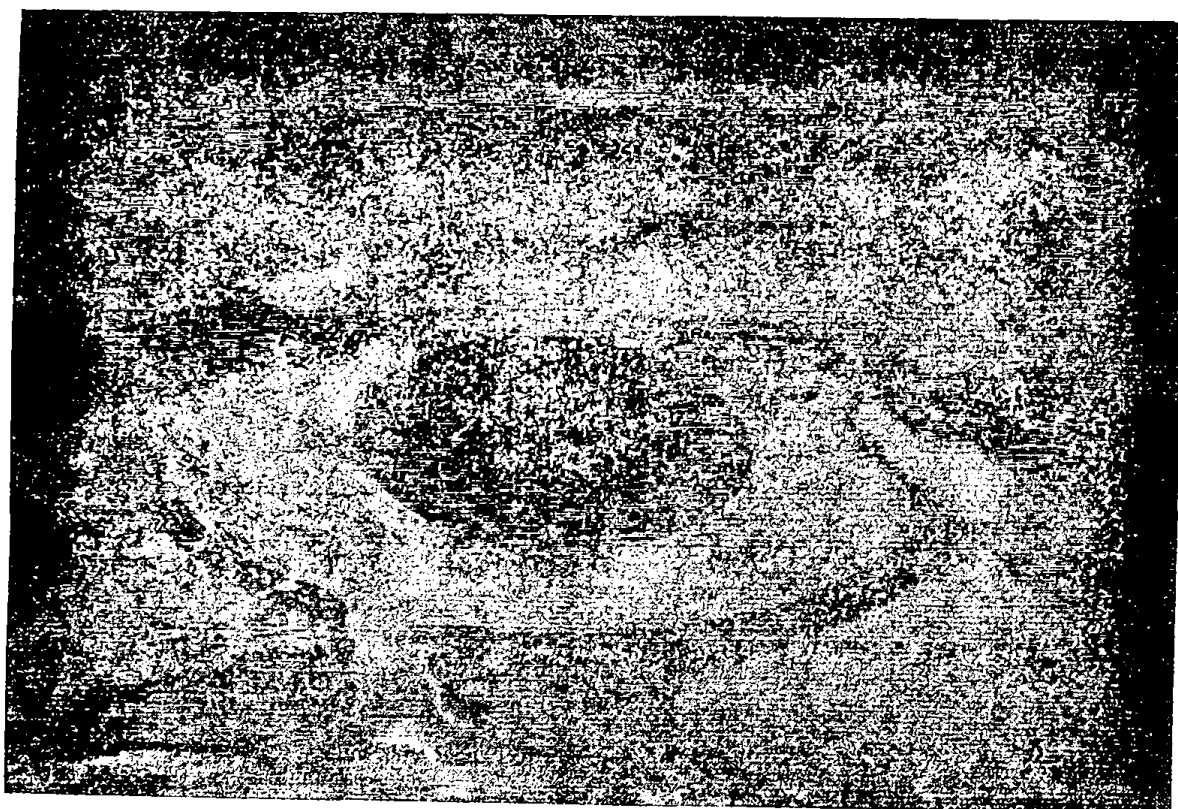
Εικ. 68. Αγία Μαρίνα Μουρνέ. Ο Χριστός Παντοκράτωρ

Εικ. 69. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Καρδάκι. Ο Χριστός Παντοκράτωρ

Εικ. 70. Ναός Χριστού στο Βουτά. Ο Χριστός Παντοκράτωρ

Εικ. 71. Άγιος Γεώργιος Σκλαβοπούλας. Το Άγιο Μανδήλιο

Εικ. 72. Άγιος Αντώνιος στην Αγία Πελαγία. Το Άγιο Μανδήλιο

Εικ. 73. Άγιος Ιωάννης Θεολόγος στο Σελλί. Το Άγιο Μανδήλιο

Εικ. 74. Άγιος Γεώργιος στους Ανόδρους.
Ο Ευαγγελισμός. Ο αρχάγγελος Γαβριήλ (λεπτ.)

Εικ. 75. Άγιος Γεώργιος Αποδόλου. Η οσία Μαρία η Αιγυπτία

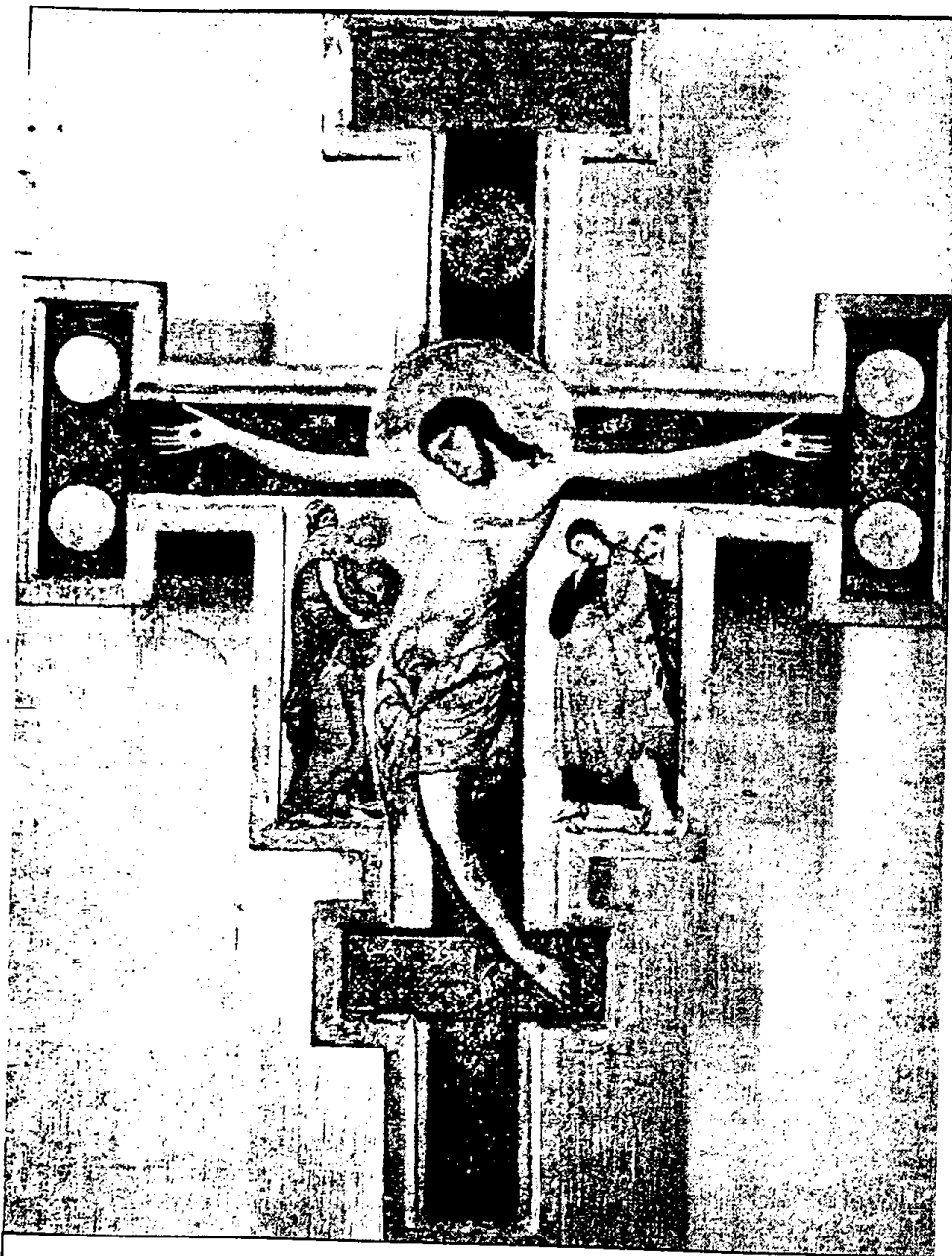
Εικ. 76. Αγία Πελαγία Άνω Βιάννου. Η Θυσία του Αβραάμ

Εικ. 77. Αγία Ειρήνη Κουρνά. Η Θυσία του Αβραάμ

Εικ. 78. Άγιος Γεώργιος Σκλαβοπούλας. Η Σταύρωση. Ο Λογγίνος (λεπτ.)

Εικ. 79. National Gallery Λονδίνου. Η Σταύρωση

Εικ. 80. Άγιος Δημήτριος Λειβαδά. Η Σταύρωση

Εικ. 81. Άγιος Φώτης στους Αγίους Θεοδώρους. Η Σταύρωση

Εικ. 82. Άγιος Φραγκίσκος Ασίζης. Ο Επιτάφιος Θρήνος (λεπτ.)

Εικ. 83. Άγιος Νικόλαος στις Ελένες. Ο Επιτάφιος Θρήνος

Εικ. 84. Αγία Τριάδα Αγίας Τριάδας. Ο Επιτάφιος Θρήνος

Εικ. 85. Ναός Παναγίας στους Λαμπιώτες. Η Ανάληψη. Άγγελος (λεπτ.)

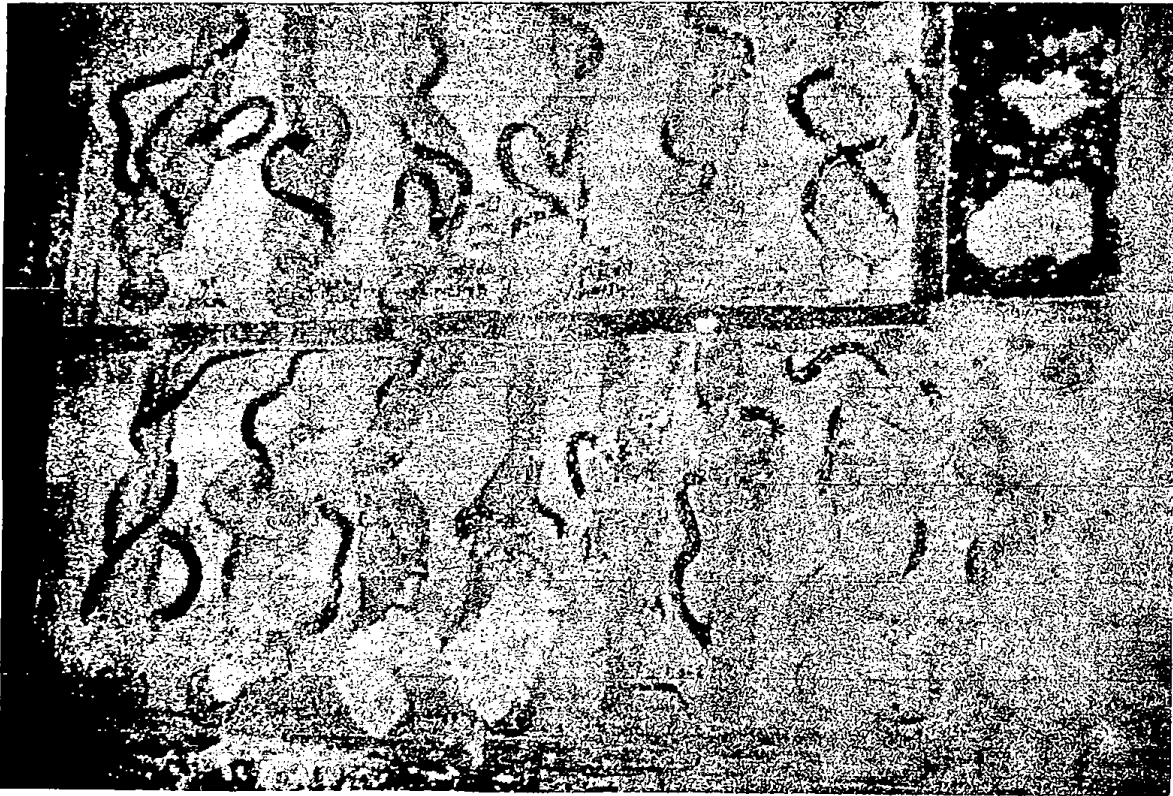

Εικ. 86. Άγιος Γεώργιος Μουρνέ. Β΄ Παρουσία. Η προσωποποίηση της
Θάλασσας

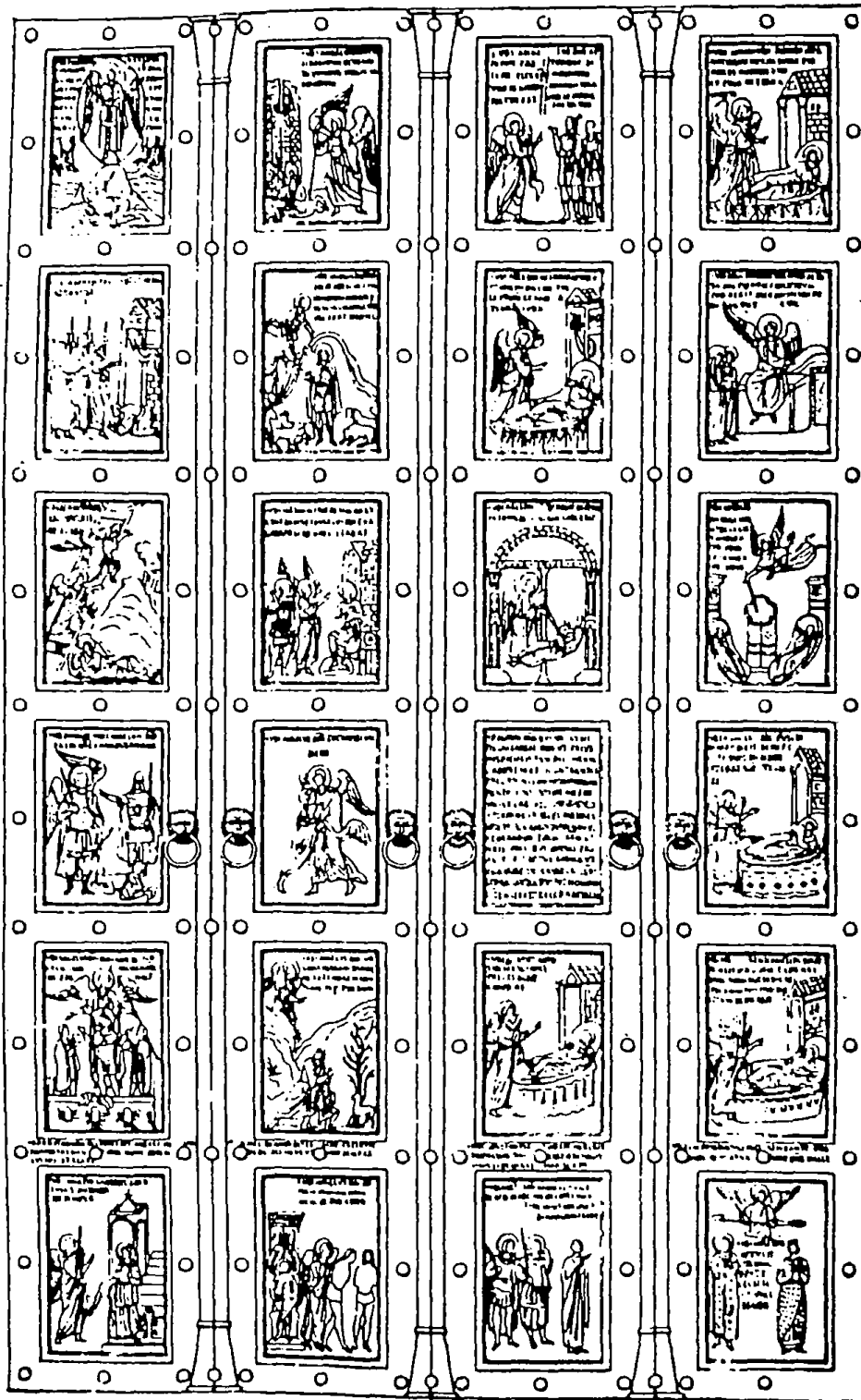
**Εικ. 87. Άγιος Ευτύχιος Τρϊσκιανά. Η Β΄ Παρουσία.
Οι πονές των κολασμένων (λεπτ.)**

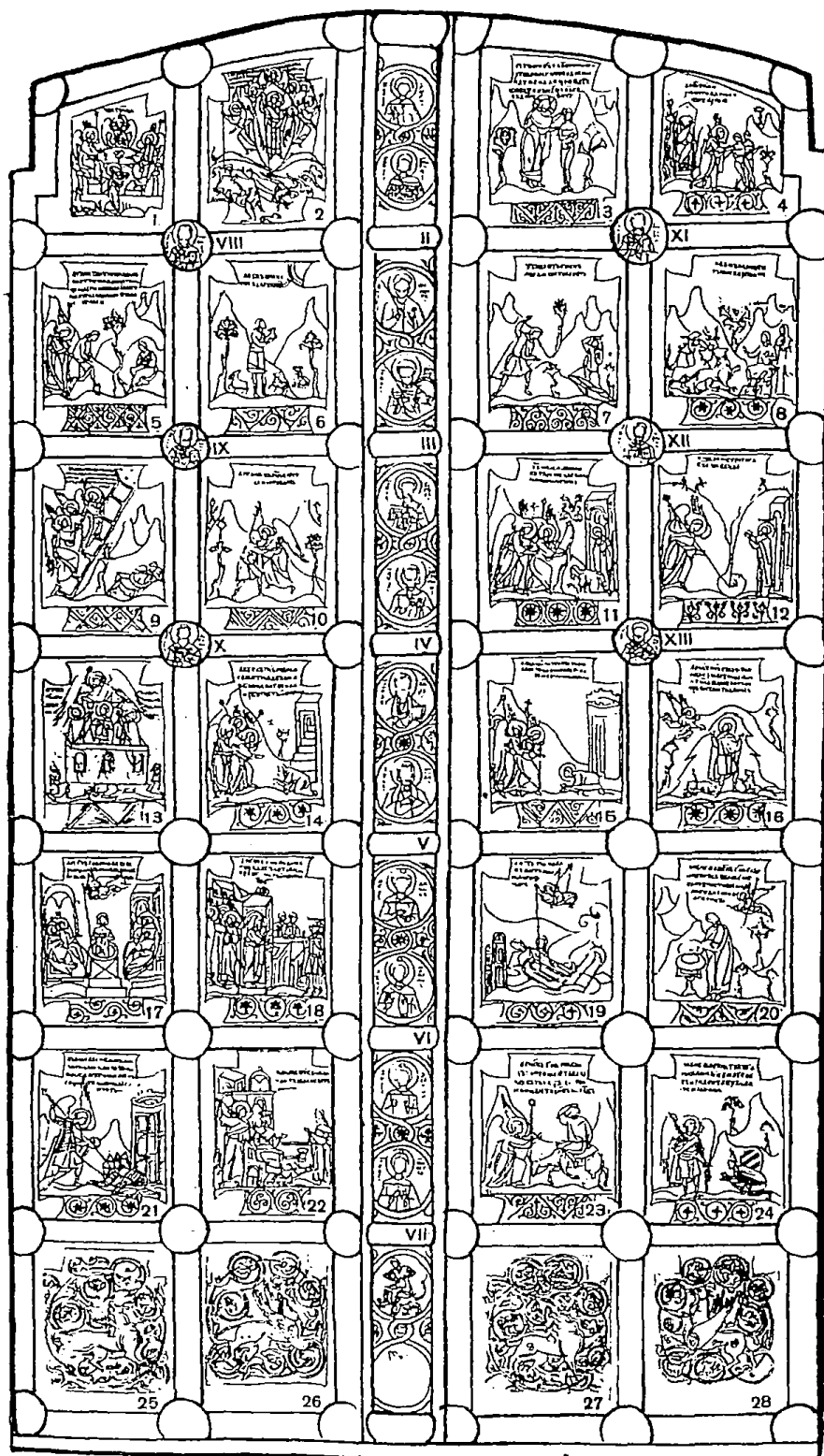
**Εικ. 88. Αγία Πελαγία Άνω Βιάννου.
Η Β΄ Παρουσία. Οι ποινές των κολασμένων**

Εικ. 89. Αγία Παρασκευή Κίτηρος.
Η Β΄ Παρουσία. Οι πονίες των κολασμένων.

Εικ. 90α. Θύρα του Monte Gargano. Ο κύκλος του αρχαγγέλου Μιχαήλ.

Εικ. 90β. Θύρα του Suzdal. Ο κύκλος του αρχαγγέλου Μιχαήλ

Εικ. 91α. Μητρόπολη Monreale. Η συνάντηση του Λωτ με τους αγγέλους

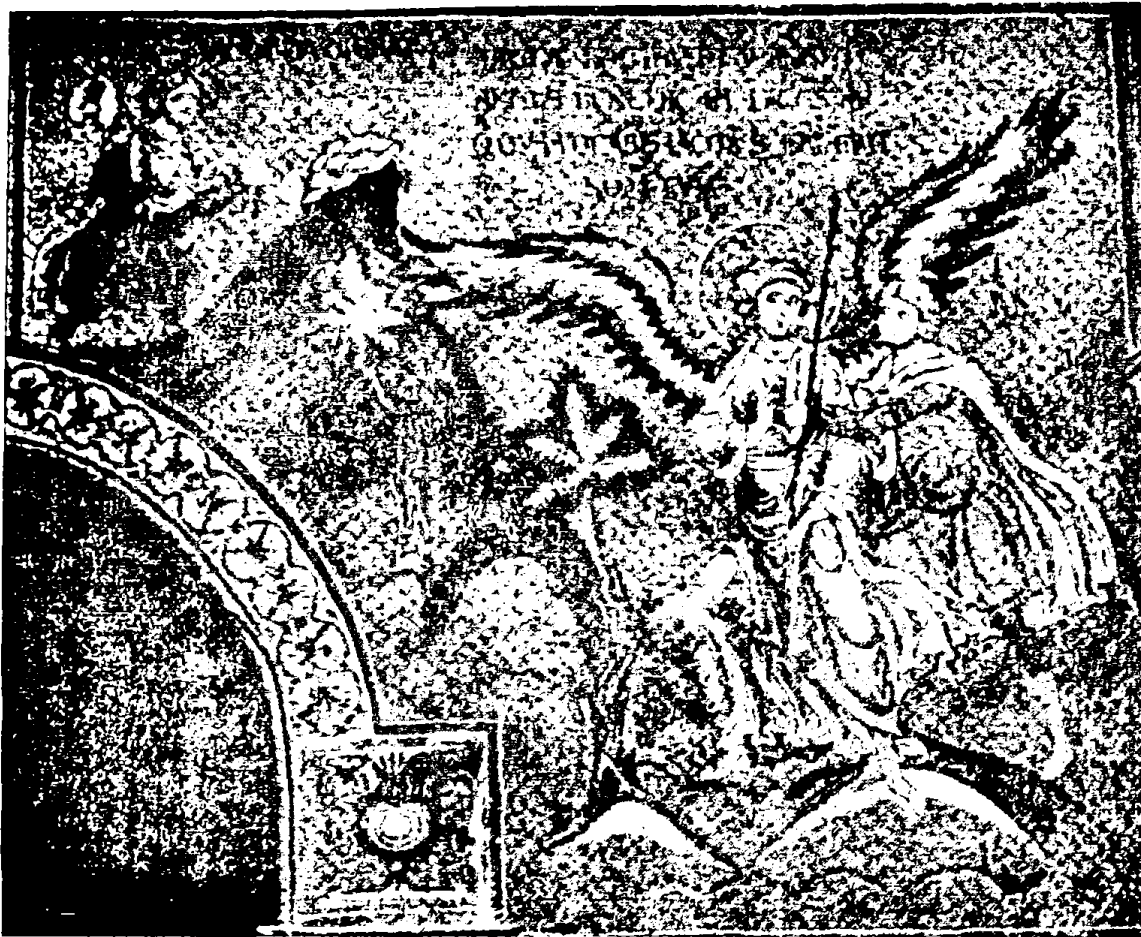

Εικ. 91β. Μητρόπολη Μονρεαλ. Η φυγή του Λωτ και η καταστροφή των Σοδόμων

Εικ. 92α. Capella Palatina Παλέρνο. Η Πάλη του Ιακώβ

Εικ. 92β. Μητρόπολη Monreale. Η Πάλη του Ιακώβ

Εικ. 93. Capella Palatina. Η απελευθέρωση του Πέτρου

Εικ. 94. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Αρκαλοχώρι. Το εν Χώναις θαύμα

Εικ. 95. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Αράδενα. Το εν Χώναις θαύμα

Εικ. 96. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Κουστογέρακο. Το εν Χώναις θαύμα

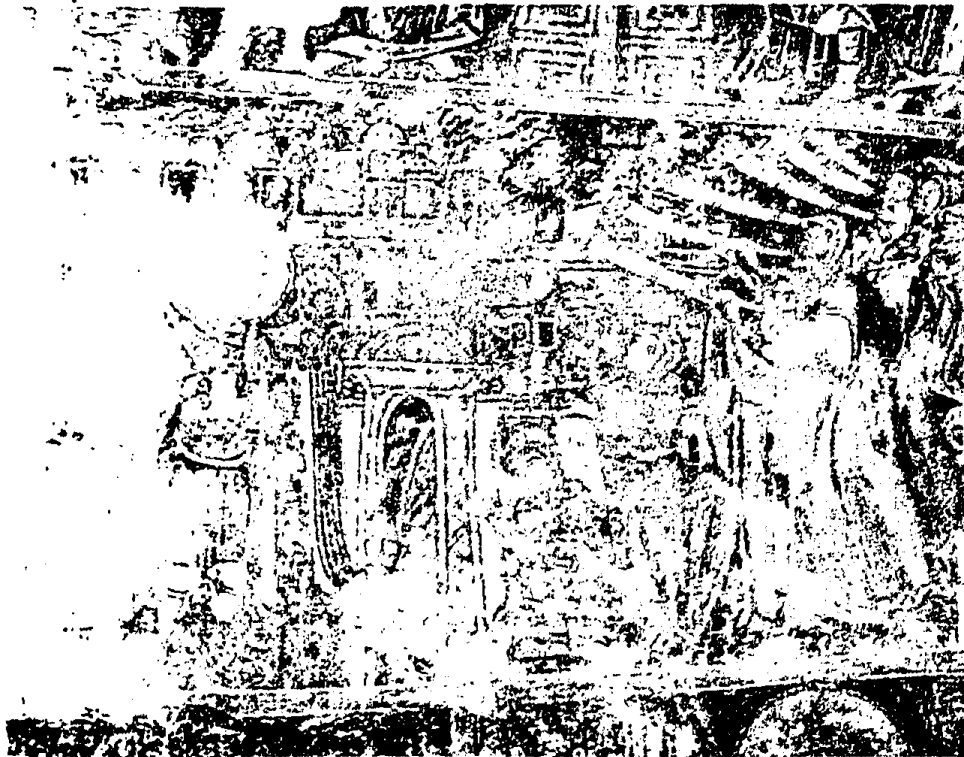

Εικ. 97. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Κούνεσι. Το εν Χώναις θαύμα

**Εικ. 98. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Αρκαλοχώρι.
Η συνάντηση του Ιησού του Ναυή με τον άγγελο**

Εικ. 99. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Κούνεσι.

Η συνάντηση του Ιησού του Ναυή με τον άγγελο και η άλωση της Ιεριχούς

Εικ. 100. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ στη Σαρακήνα. Η συνάντηση του Ιησού του Ναυή με τον άγγελο και η άλωση της Ιεριχούς

Εικ. 101. Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος στην Αξό. Ο άγιος Παντελεήμων

Εικ. 102. Άγιος Δημήτριος στον Άγιο Δημήτριο. Ο άγιος Τρύφων

Εικ. 103. Ναός του Χριστού στο Ζουρίδι. Ο άγιος Κήρυκος

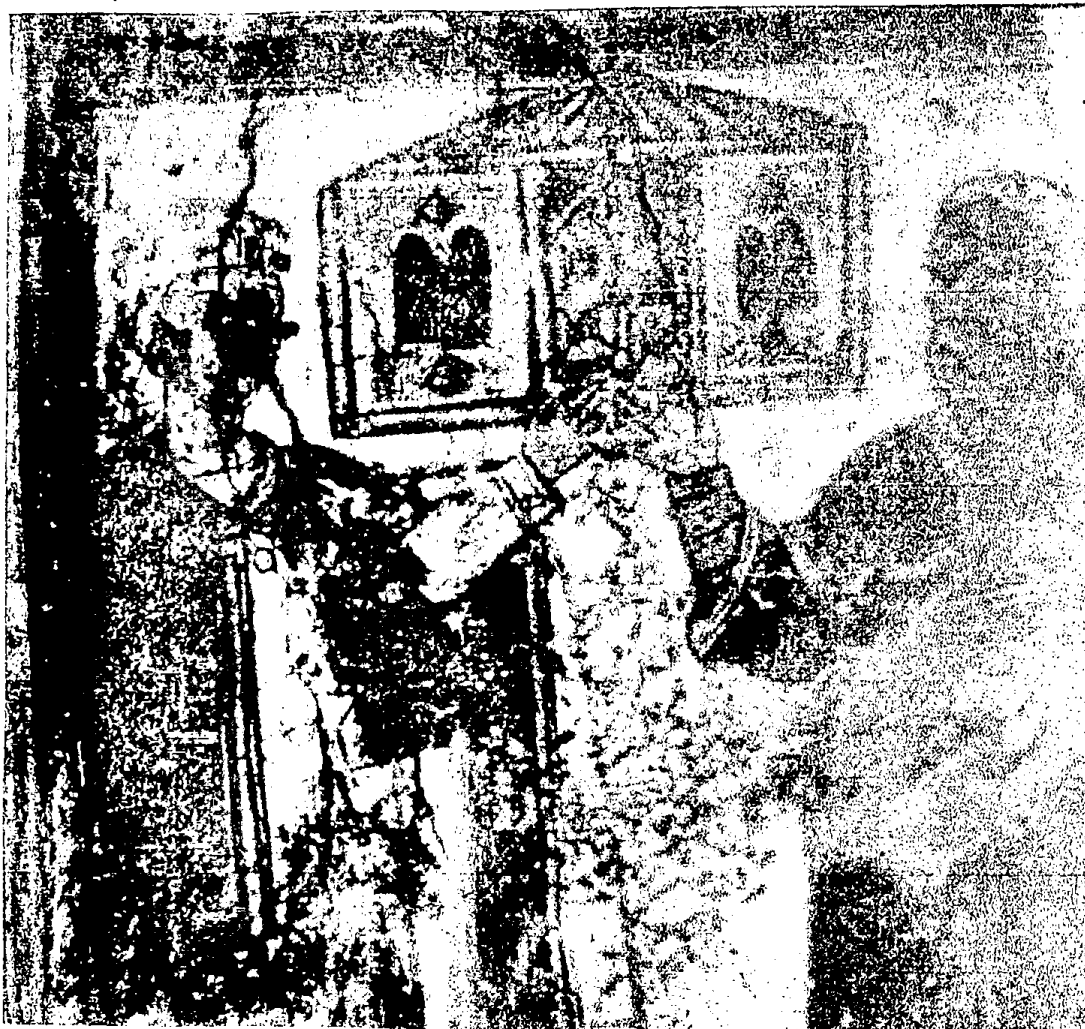

Εικόνα 104. Νάος του Χριστού στους Κασάνους. Οι άγιοι Πολύκαρπος και Βλάσιος

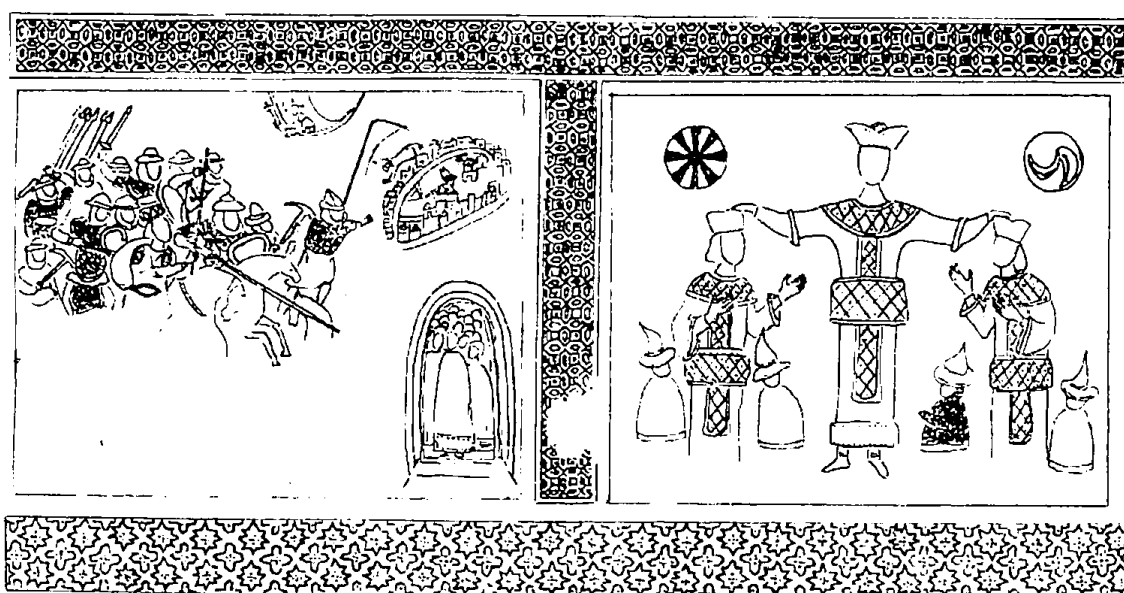
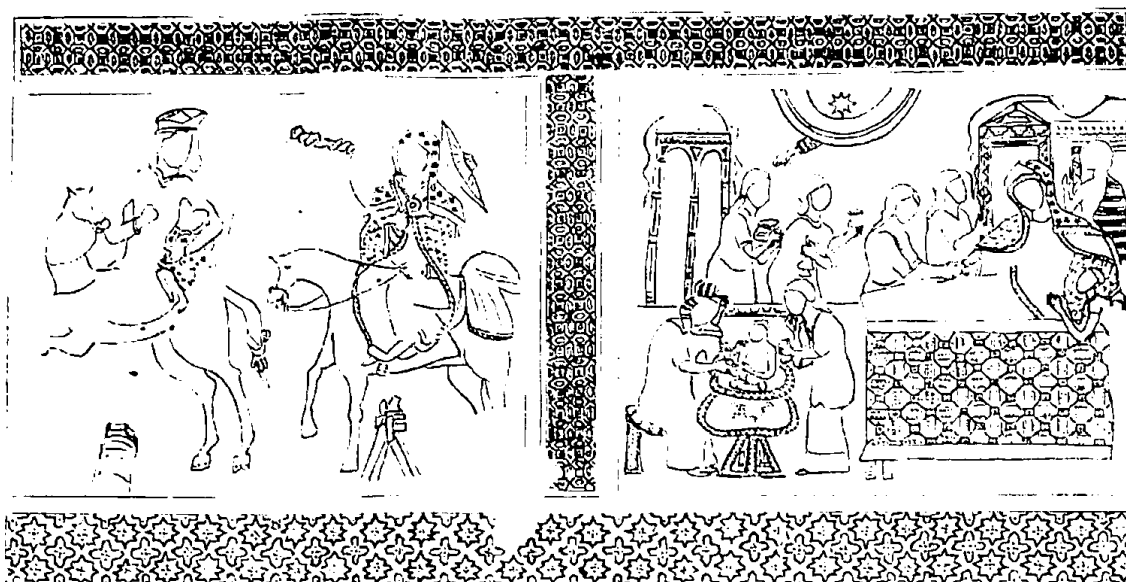

Εικ. 105. Αγία Παρασκευή Κίτηρος. Ο άγιος Βλάσιος

Εικ. 106. Ναός Παναγίας Αλήκαμπου. Οι δωρητές του ναού

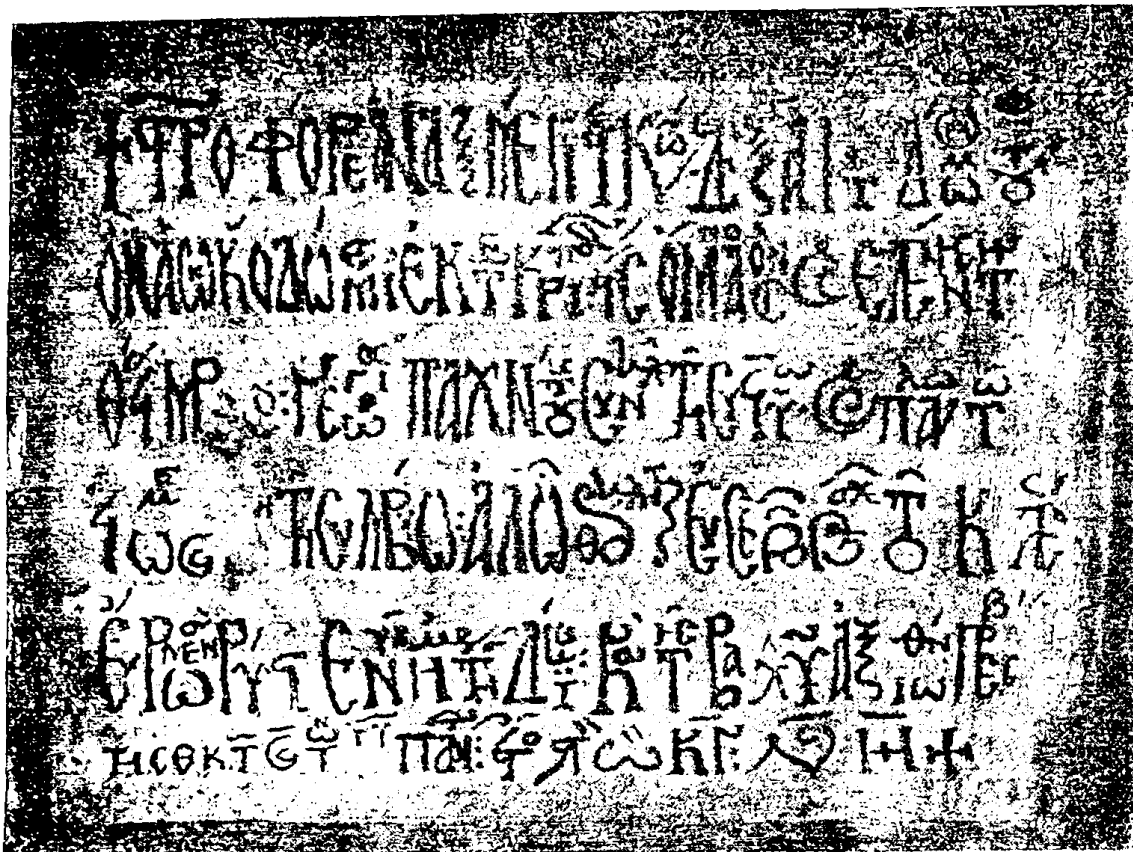

Εικ. 107. Άγιοι Γεώργιος & Κωνσταντίνος Πόργου. Σικηνές από το βίο του αγίου Κωνσταντίνου

Εικ. 108. Άγιοι Γεώργιος και Κωνσταντίνος Πύργου. Το γενέσιο
του αγίου Κωνσταντίνου. Το λουτρό του βρέφους (λεπτ.)

Εικ. 109. Άγιοι Γεώργιος & Κωνσταντίνος Πύργου. Η επιγραφή του ναού στον Α. τοίχο

